

# DFS årsberetning 2013

---

Bestyrelsens beretning, beretninger fra råd og nævn, udvalg og arbejdsgrupper, medlemsorganisationer, vedtægter



---

# Indholdsfortegnelse

|  |    |
|--|----|
| 1. Bestyrelsens skriftlige beretning .....             | 5  |
| I. Strategi .....                                      | 5  |
| II. Interessevaretagelse.....                          | 6  |
| III. Livslang læring .....                             | 9  |
| IV. Demokrati og aktivt medborgerskab .....            | 12 |
| V. Medlemsservice .....                                | 14 |
| VI. Kommunikation.....                                 | 16 |
| VII. Internationalt .....                              | 17 |
| VIII. Internt.....                                     | 19 |
| 2. Bestyrelsen, interne udvalg og arbejdsgrupper ..... | 20 |
| Bestyrelsen.....                                       | 20 |
| Interne udvalg og arbejdsgrupper .....                 | 21 |
| 3. Beretninger fra råd, nævn og udvalg .....           | 22 |
| Fælles mandat for folkeoplysningsrepræsentanter .....  | 22 |
| Beretninger fra råd, nævn og udvalg .....              | 23 |
| Repræsentationer nationalt.....                        | 33 |
| Repræsentant i internationale organisationer .....     | 33 |
| Internationale tillidsposter .....                     | 33 |
| 4. Medlemsorganisationer .....                         | 34 |
| Medlemsorganisationer, adresseliste .....              | 34 |
| Partnerorganisationer, adresseliste.....               | 36 |
| Medlemsorganisationer, antal delegerede .....          | 37 |
| 5. Vedtægter for Dansk Folkeoplysnings Samråd .....    | 38 |
| 6. Forretningsorden - repræsentantskabsmødet .....     | 41 |



# Beretning for DFS' virksomhed 2013

## 1. Bestyrelsens skriftlige beretning

---

### I. Strategi

#### 1. Handlingsplaner

DFS' årlige handlingsplaner bringer, skridt for skridt, organisationen tættere på de overordnede målsætninger, der er sat i Strategi 2012-2017.

Strategien opererer med fire indsatsområder: Interessevaretagelse, medlemsservice, innovation og udvikling samt folkeoplysningspolitisk samfundsdebattør. I 2013 var der særligt fokus på:

- At ruste de lokale samråd til opgaven med kommunal interessevaretagelse med en pjece der giver gode ideer og råd, samt at øge kommunernes fokus på folkeoplysningen som ressource med aktivdeltagelse og en stand på KL's kultur- og fritidskonference i foråret 2013.
- At øge synligheden af såvel folkeoplysningen som DFS gennem især Læringsdage og på Folkemødet.
- At varetage interesser overfor beslutningstagere og myndigheder primært gennem møder med kulturministeren og undervisningsministeren og embedsmænd i begge ministeriers departementer og styrelser, foruden i Uddannelsesministeriet og Arbejdsmarkedsstyrelsen, men også i form af diverse høringsvar. Kulturministeren deltog desuden i repræsentantskabsmødet 2013.
- At udvikle en pakke af medlemstilbud, herunder en særskilt udvikling af og beskrivelse af tilbud på it-området og en udvikling af konceptet DFS Læring. Der udestår fortsat formidlingen af pakken til medlemsorganisationerne.
- At inspirere til innovation og udvikling i medlemsorganisationerne med fokus på folkeoplysningen som en ressource i samfundet i Mandag Morgens projekt Ressourcedanmark, med udgivelse af Kredens bog "Myndige borgere og forpligtende fællesskaber" og "Vi søger de virksomme stoffer" af Steen Høyrup og

Steen Elsborg, med deltagelse i regeringens revision af frivillighedscharteret, og ved at følge udviklingen inden for det såkaldte 'blended learning', dvs. læring, der kombinerer brugen af it og distance-læring og fysiske møder.

- At udvikle DFS' rolle som folkeoplysningspolitisk samfundsdebattør, primært i kraft af vores repræsentanter i råd, nævn og udvalg og på Folkemødet, men også gennem forskellige høringsvar.

#### 2. Ekstern finansiering

I efteråret 2012 lagde bestyrelsen en fem-årig strategi med en målsætning om gradvist at øge den eksterne finansiering af DFS' aktiviteter. Den eksterne finansiering skal erstatte det bidrag, som overskydende midler fra puljerne tidligere gav. Praksis omkring puljerne er blevet ændret, så overskydende midler nu går direkte tilbage i puljerne i stedet. Ifølge strategien vil der være faldende underskud til og med 2015, hvorefter der igen skal være overskud. Vi går således ud af 2013 med et planmæssigt underskud i regnskabet. Pga. flere eksternt finansierede aktiviteter end forudset, vil resultatet dog være bedre end det budgetterede.

2013 er blevet brugt på at få erfaring med fundraising og tilrettelægge en strategi for, hvordan den eksterne finansiering tilvejebringes. Erfaringen har vist, at det er vanskeligt at rejse midler ved almindelige fondsansøgninger. Til gengæld kan der vise sig gode muligheder i at udvikle projekter i samarbejde med fonde, og der er positiv dialog med to store fonde om det.

Desuden har der vist sig gode muligheder i løsning af relevante opgaver for offentlige myndigheder. Vi har således fået en række større opgaver for Folketinget, Kulturministeriet og Undervisningsmini-



DFS' 5-års strategi blev lanceret i januar 2012.

---

steriet (EU-finansieret), som rækker hen over de næste par år. Og endelig har vi deltaget i flere EU-finansierede projekter. Rygraden i den eksterne finansiering bliver derfor opgaver for offentlige myndigheder, samarbejde med fonde og EU-projekter.

## II. Interessevaretagelse

Arbejdet med interessevaretagelse foregår på grundlag af de principper, som bestyrelsen vedtog i marts 2012. Kort opsummeret fastslår de:

- At DFS kan og skal tage selvstændigt initiativ til at mødes med relevante personer og udtale sig i relevante sammenhænge
- At bestyrelsen lægger den overordnede linje i interessevaretagelsen, og at sekretariatet inden for disse rammer selvstændigt kan forestå interessevaretagelsen
- At medlemsorganisationerne så vidt muligt bør koordinere deres indsats for interessevaretagelse
- At personer, der er valgt som repræsentanter for DFS i forskellige fora og sammenhænge, er forpligtede til at præsentere sig som sådan og primært at varetage fælles/DFS' interesser.

### 1. Folketing/regering

Kort før årets start blev Marianne Jelved udnævnt til kulturminister – med ansvar for folkeoplysning. Dermed fik folkeoplysningen en minister med stor indsigt i og glødende interesse for folkeoplysningen. I året op til sin udnævnelse havde Marianne Jelved deltaget i en stribe møder hos DFS som led i arbejdet med tænketanken Kredsen, som hun var formand for.

Straks efter sin udnævnelse udtalte den nye minister da også, at folkeoplysningen er grundlaget for det demokrati og for det samfund, vi har i dag, og hun lovede, at hun ville "arbejde for folkeoplysningen".

Dette tætte værdimæssige fællesskab mellem folkeoplysningen og dens minister har ført til en række seminarer og møder om folkeoplysningens fremtid plus flere møder mellem DFS-delegationer og ministeren.

I januar inviterede Kulturministeriet til seminar for alle interessenter i folkeoplysningsloven: DFS og en række medlemsorganisationer, idrættens organisationer, DUF og KL. Konferencen diskuterede folkeoplysningens fremtid

og udfordringer og fungerede dermed som et første input til Kulturministeriets arbejde med at formulere en "national vision for folkeoplysningen". Endeligt diskuterede man formål og dagsorden for den bredere konference om "folkeoplysningens fremtid", som blev afholdt i april i Odense.

DFS deltog i begge arrangementer og gik mellem og efter møderne ind i et positivt samarbejde med ministeriet om den nationale vision. I den forbindelse har vi argumenteret for, at slutresultatet bliver så handlingsorienteret som muligt, mere strategi end vision.

På møderne med ministeren og hendes embedsmænd har DFS præsenteret folkeoplysningens potentialer og de konkrete barrierer, der eksisterer i den nuværende lovgivning og praksis. Det har bl.a. resulteret i bevillinger til udviklingen af kurser i folkeoplysningens værdier for aftenskolelærere og andre folkeoplysere.

I dialogen med ministeren har de stadig faldende kommunale bevillinger til folkeoplysning og de store forskelle mellem kommunerne spillet en stor rolle. Det har skabt en første åbning for, at der kan ske ændringer i folkeoplysningsloven. I november inviterede sekretariatet for anden gang relevante embedsmænd i de ministerier, vi samarbejder med, til informationsmøde. På mødet informerede vi om folkeoplysningen og DFS' arbejde og skabte mulighed for, at gæsterne kunne etablere folkeoplysningsrelevante kontakter på tværs af ministerierne. Lige som i 2012 var der stor tilfredshed med arrangementet.

De fleste af de temaer, DFS har rejst over for politikere og embedsmænd, er behandlet i andre afsnit i denne beretning:

- Fleksuddannelsen
- Aftenskolernes økonomi og kommunernes folkeoplysningspolitik
- Forberedende Voksenundervisning og Ordblindeundervisning, herunder driftsoverenskomster, tilsyn, statistik, betalingslov og refusionsordninger
- Fremtiden for EU's støtteprogram for folkeoplysning: Grundtvig-programmet, der nu er inkorporeret i det bredere Erasmus+ program
- Det frivillige folkeoplysende arbejdes placering og betingelser, især i forbindelse med det nye frivillighedscharter Folkemødet, der spiller en rolle i vores interessevaretagelse, er også omtalt senere i beretningen.

## 2. Beskæftigelsesområdet

Den stadig tættere sammenhæng mellem uddannelses- og beskæftigelsesområdet i regeringens reformer og lovreguleringer fik DFS til i efteråret at nedsætte en beskæftigelsesgruppe under bestyrelsen.

Vi er bekymrede for de mange ledige, som ikke får de tilbud, de har behov for, og vi ønsker at synliggøre de folkeoplysende skoleformers fleksible læringstilbud, der med gode resultater er vant til at tage hånd om individuelle behov og skabe motivation for læring hos udsatte grupper.

Arbejdet har fokuseret på at ændre refusionsordningen, der fungerer konkurrenceforvridende. Folkeoplysende tilbud udløser refusion med 30 % af kommunens udgifter til de lediges forsørgelse, mens ordinær uddannelse, virksomhedspraktik og jobtilbud giver 50 % refusion. Jobcentrene har altså et økonomisk incitament til at fravælge folkeoplysende tilbud, også for de kontanthjælpsmodtagere, der har brug for særligt tilrettelagte forløb.

DFS' sekretariat afholdt et møde med embedsmænd i Arbejdsmarkedsstyrelsen med især refusionsordningen som tema og gjorde Beskæftigelsesministeriets Carsten Koch-udvalg skriftligt opmærksom på problematikken. DFS-udvalget havde desuden foretræde for Folketingets Beskæftigelsesudvalg med ønske om ændring af refusionsordningen på dagsordenen samt præsentationen af folkeoplysningens særlige karakteristika i arbejdet med udsatte målgrupper.

## 3. Kommunalt

DFS deltog på KL's Kultur- og Fritidskonference den 14.-15. maj i Silkeborg med opfordring til lokale partnerskaber og anerkendelse af den frivillige indsats, der foregår i de folkeoplysende og kulturelle foreninger.

DFS havde i den forbindelse udarbejdet en folder, som blev uddelt til alle deltagere, og vi havde en stand centralt placeret i udstillingsområdet, hvor to medarbejdere fra DFS' sekretariat gennem hele konferencen var til stede og gik i dialog med deltagerne.

Derudover udgav DFS i 2013, efter dialog med lokale folkeoplysningssamråd i 2012, en pjece, der oplyser om det kommunale budgetbehandlingsforløb og giver inspiration til, hvordan og hvornår lokale folkeoplysere og samråd, med fordel kan påvirke såvel politikere om embedsværk. Pjecen blev sendt til alle kontaktpersoner

i lokale samråd og er derudover distribueret til de lokale folkeoplysere via DFS' medlemsorganisationers landsorganisationer.

Tre oplysningsforbund (AOF, LOF og NETOP) gik i 2013 sammen om et projekt, der havde til formål at skabe øget interesse om lokale partnerskaber fra såvel kommunal som fra lokale folkeoplyseres side. Forbundene bad DFS om at koordinere projektet, der mundedede ud i, at der blev samlet seks eksempler på lokale partnerskaber, som blev formidlet i hhv. video- og tekstform. Såvel videoer som tekster er tilgængelige for alle på DFS' hjemmeside, og de anvendes bl.a. som undervisningsmaterialer i forbindelse med intern uddannelse af skoleledere og bestyrelsesmedlemmer i oplysningsforbundene.

Der er i samarbejde med Fritid & Samfund blevet inviteret til møde med samrådene i Kolding, Fredericia, Vejen og Billund kommune. Mødet måtte desværre aflyses grundet stort frafald i dagene op til afholdelsen, men der inviteres til nye møder med disse og andre samråd i 2014.

Fritid & Samfund stod i 2013 for en større undersøgelse af forløbet omkring og resultatet af lovændringen, som gjorde kommunale folkeoplysningspolitikker og udvalg for folkeoplysning obligatoriske i kommunerne. Undersøgelsen var rekvireret af folkeoplysningens parter (DFS, DUF, DGI, DIF, Dansk Firmaidrætsforbund samt Oplysningsforbundenes Fællesråd, med støtte fra Kulturministeriet). DFS har løbende formidlet undersøgelsens resultater via nyhedsbrev og hjemmeside, og afholdt den 13. november et medlemsmøde, hvor sekretariatsleder fra Fritid & Samfund, Steffen Hartje, redegjorde for undersøgelsens resultater.

## 4. Videncenter for Folkeoplysning (Vifo)

Videncenter for Folkeoplysning blev en realitet i april 2013 efter forslag i det nationale folkeoplysningsudvalgs rapport i 2010. Etableringen blev forsinket pga. folkeoplysningens overgang til Kulturministeriet.

Vifo er et uafhængigt videncenter og er oprettet som en selvstændig del af Idrættens Analyseinstitut (Idan). Det var et af de bedste konkrete resultater af Det Nationale Folkeoplysningsudvalgs arbejde, som DFS var en del af. Centret er finansieret af Kulturministeriet med seks millioner kr. over en treårig periode, hvorefter det skal være selvfinansieret.



DFS havde en stand på KL's Kultur- og Fritidskonference i Silkeborg.

Centret skal dække den folkeoplysende voksenundervisning og det frivillige børne- og ungdomsarbejde jf. folkeoplysningsloven ved at,

- Skabe overblik over og indsigt i det brede folkeoplysningsområde

- Analysere folkeoplysningsområdet

- Initiere offentlig debat om centrale spørgsmål vedrørende det brede folkeoplysende område

Dette vil ske ved at etablere en vidensbank og formidle andres undersøgelser og resultater, egne undersøgelser og rapporter samt journalistik og debat.

De første undersøgelser vil omhandle 'Folkeoplysningen i tal' og 'Yoga i hovedstadsområdet'.

2013 har været et forberedende år, hvor Vifos leder sammen med Idan-personalet har udbygget kendskabet til organisationerne på området, identificeret 1-2 store undersøgelser og budt ind på mindre undersøgelser samt opbygget kommunikationsplatforme og vidensbank. Hjemmesidens vil blive lanceret i første halvdel af 2014. DFS har stillet sig til rådighed med vores viden og kontakter for det forberedende arbejde.

Vifo skal samarbejde med NVFS, Nationalt Videncenter for Frie Skoler.

## 5. Høringer

DDFS er på høringslisten hos en række ministerier ifm. ændringer af love og bekendtgørelser. Desuden holder vi øje med Høringsportalen på borger.dk.

Vi afgiver høringssvar, når vi finder det nødvendigt at udtrykke vores holdning som brancheorganisation for folkeoplysningen. Men vi sender også høringssvar, når vi vurderer, at det er relevant at være talerør for borgerne og civilsamfundets interesser. I 2013 blev det til i alt 17 svar.

Som eksempler på høringssvar der direkte vedrørte DFS' medlemsorganisationers institutioner eller virke kan nævnes Lov om Folkehøjskoler, Lov om AMU og Lov om tilskud til dansk public service radio og tv. Her blev svarene samstemt med relevante medlemsorganisationer. I rollen som civilsamfundsrepræsentant afgav vi bl.a. høringssvar til lovændringer der introducerer obligatorisk digital selvbetjening ift. borgernes ansøgninger, anmodninger og meddelelser til offentlige myndigheder og loven om statsborgerskabsprøve.

## 6. Råd og nævn

DFS har i mange år indstillet eller udpeget repræsentanter til en række råd,

nævn og udvalg. Disse repræsentanter skriver en gang om året en kort beretning om deres virke til DFS' årsberetning.

I 2012 opstillede DFS på to møder med repræsentanterne i råd og nævn et fælles mandat for arbejdet, og på et møde i november 2013 udtrykte repræsentanterne tilfredshed med det fælles mandat og det årlige møde med erfaringsudveksling.

Beretningerne i denne årsberetning indledes med en omtale af det fælles mandat, og i hver beretning gøres der kort rede for baggrunden for, at DFS er repræsenteret.

## 7. Image-undersøgelse

En af forudsætningerne for at kunne varetage folkeoplysningsinteresser over for beslutningstagerne er, at folkeoplysningen har et godt ry i så store dele af befolkningen som muligt. For at give os et realistisk billede af dette gennemførte Coop Analyse for DFS en meningsmåling, hvor et repræsentativt udsnit af danskerne bestående 1.023 personer mellem 15 og 74 år deltog.

Konklusionen var opmuntrende. Det store flertal af borgerne kender folkeoplysningen, og kun få finder den "gammel-dags". De ord og begrebet, som borgerne især forbinder med folkeoplysning, er demokrati, aktivt medborgerskab og samfundsdebat.

## 8. Ressourcedanmark

Hen over vinteren 2012-2013 deltog DFS i styregruppen for Mandag Morgens projekt Ressourcedanmark. Projektet søgte at skabe et "nyt ressourcebaseret mindset for velfærdssamfundet", som det blev formuleret i oplægget til projektet. I projektet som helhed deltog en lang række kommuner, men også andre civilsamfundsaktører som bl.a. Ældre Sagen, TV Glad, Danske Pensionister, Café Kaffegal og FriSe foruden DFS.

Der var to formål med DFS' deltagelse. Dels ønskede vi at sætte en foreningsdagsorden i den aktuelle debat om brugen af frivillige til at løse velfærdsopgaver. Dels ønskede vi at vise, at folkeoplysningen er en ressource i vores samfund. Folkeoplysningen som ressource er blevet et gennemgående tema i DFS' arbejde med den lokale såvel som den nationale interessevaretagelse. Det er et langt bedre argument for at få del i offentlige midler og offentlig bevågenhed, at folkeoplysningen er en

 Videncenter  
for Folkeoplysning

Nyhedsoversigt | Vidensbank | Vifo undersøgelser



Nyheder

Det nye videncenter præsenterer sig på hjemmesiden <http://vifo.dk>



ressource, fremfor at folkeoplysningen er nødlidende.

Projektet mundede ud i publikationen "Veje til Ressource-Danmark", der blev lanceret af Mandag Morgen den 1. marts 2013 på TV-Glad og præsenteret på repræsentantskabsmødet i 2013.

## 9. Dokumentation

Over for kulturministeren og undervisningsministeren har vi ved flere lejligheder gjort opmærksom på, at der eksisterer alt for lidt dokumentation for omfanget af, karakteren af og effekten af folkeoplysningens aktiviteter. Etableringen af Vifo (se ovenfor) kan forhåbentligt bidrage til at løse dette. Selv med et videncenter har DFS som brancheorganisation også brug for at kunne producere dokumentation og statistik for at etablere et vidensgrundlag for vores arbejde. Med dette som hovedopgave har vores studentermedhjælper, Celia Skaarup arbejdet med dokumentation af FVU, aftenskoleøkonomi, konsekvenser af ændrede tilskudsregler, opdatering af ordogtal.nu samt de to undersøgelser omkring folkeoplysningens image og folkeoplysningens kommunevalgs-aktiviteter, der er omtalt andetsteds i beretningen.

## III. Livslang Læring

### 1. Brobygning og fleksuddannelse

DFS' brobygningsindsats fortsatte i 2013 med brobygningsnetværket som omdrejningspunkt. Netværket repræsenterer de folkeoplysende skoleformer, som arbejder med unge.

Også i 2013 har hovedfokus i netværket og i DFS været indsatsen for en fleksuddannelse, hvor alle tilbud – de folkeoplysende såvel som de formelle uddannelses tilbud – bliver koordineret og benyttet i et samspil, så de i fællesskab kan imødekomme alle unges uddannelsesbehov. På netværkets møder udvekslede deltagerne informationer og ideer til at øve indflydelse på udformningen af regeringens forslag om fleksuddannelse. Det skete bl.a. gennem skriftlige henvendelser og møder med embedsmænd og politikere. Målet var at sikre, at uddannelsen blev en betydelig bredere og mere fleksibel mulighed for de ikke-uddannelsesparate end den fleksuddannelse, som viste sig at ligge på tegnebrættet fra regeringens side ved udgangen af 2012. I oktober kom forslaget som en del af EUD-reformen "Faglært til fremtiden!". Forslaget indebar en to-årig fleksuddan-

nelse á fire moduler "skræddersyet til målgruppen og kvalificerer til at varetage et ufaglært job på et mere kvalificeret grundlag." Den var altså på ingen måde meritgivende eller en 'bro' til fortsat uddannelse.

DFS kommenterede straks i et debatindlæg i Altinget.dk. Kort efter sendte vi en mere uddybet kritik til de involverede ministre og folketingsmedlemmer. Buds-kabet var: Det kan regeringen ikke byde de unge – en standardiseret erhvervsuddannelse til de bogligt svage, hvis eneste formål er at gøre dem til "kompetente ufaglærte". De folkeoplysende skoleformer har mange og gode erfaringer med at hjælpe de unge, der ikke umiddelbart vil eller kan søge ind i gymnasiet eller på erhvervsuddannelserne. Konklusionen var, at vi foretrak, at der ikke kom en fleksuddannelse frem for denne version. Hver for sig og via DFS har netværkets medlemmer løbende givet politikerne og regeringen ideer til fleksuddannelsen, men de er ikke blevet hørt i nævneværdigt omfang. Ved årets udgang var de politiske forhandlinger om reformen fortsat i gang.

På møderne i brobygningsnetværket informerede man desuden hinanden om igangværende og nye partnerskaber og åbnede for eksterne oplæg for at styrke egen viden og holdninger. Finanslovens konsekvenser for skoleformerne og ny lovgivning havde særlig bevågenhed. Desuden skærpede netværket og DFS i 2013 opmærksomheden på det stadig tættere bånd mellem uddannelses- og beskæftigelsespolitikken ift. de ledige unge og DFS udarbejdede en strategi for folkeoplysningens rolle i den aktuelle beskæftigelsesindsats.

### 2. Realkompetence

Set fra en politisk-administrativ vinkel har 2013 været et stille år på realkompetencefeltet.

Ved årets begyndelse blev DFS' realkompetenceforum orienteret af Ministeriet for børn og unge om, hvordan den nationale handlingsplan på feltet fra 2011 var blevet omsat i konkrete opgaver og initiativer, og hvilke yderligere planer der var. Ministeriet havde konstateret, at aktivitetsudviklingen langt fra var som forventet, og på den baggrund gennemførte man en informationskampagne "Find dit guld!" rettet både mod borgere og virksomheder. Resultatet var positivt og kunne bl.a. aflæses i langt flere besøg på VEU-center.dk, hvor indsatsen skal forankres.

Konkret i forhold til de enkelte uddannelsesområder omhandlede planen: At identificere jobkompetencer og udviklingsprojekter bl.a. med fokus på kvalitet i processen i AMU-regi. Inden for de videregående uddannelser ville man etablere en ny vidensplatform i et samarbejde mellem Nationalt Videncenter for Realkompetence og Uddannelsesministeriet.

Realkompetenceforum blev også præsenteret for projekt Sprogværktøjet - et nationalt sprogcertifikat. I samarbejde med Studieskolen havde DFS udarbejdet et forslag til Undervisningsministeriet om at lancere Studieskolens allerede udviklede redskab til dokumentation af sprogkompetencer som et nationalt sprogcertifikat. Dvs. dokumentation for realkompetence inden for et givet sprog. I marts fik vi lejlighed til at præsentere formålet med sprogcertifikatet og projektets faser og beskedne omkostninger for ministeriets ansvarlige embedsmænd og en række fagkonsulenter på sprogområdet. Der var en åben dialog på mødet. Projektet blev generelt rost for at være ambitiøst og spændende, men ministeriet afviste at lægge indgangen til sprogcertifikatet på Undervisningsministeriets hjemmeside. Ifølge embedsmændene ville det betyde en blåstempeling af certifikatet og testen, og det ville forudsætte at testen var valideret. DFS har herefter ikke kunnet pege på en alternativ løsning, som ville give sprogcertifikatet det nødvendige løft, så det ville blive anerkendt og anvendt bredt på nationalt plan

DFS fik i 2013 tilsagn om midler til at gennemføre en revision af 3. sektor redskabet til afklaring og dokumentation af realkompetence. Arbejdet skal gennemføres i 2014 i samarbejde med sektorens øvrige interessenter og med den tekniske leverandør, firmaet MOCH.

DFS brugte mødet i realkompetenceforum til at indsamle erfaringer med brugen af redskabet og ideer og ændringsforslag.

DFS er repræsenteret i det nordiske samarbejde Valideringsnetværket under Netværk for voksnes læring, NVL. Her har fokus været på diskussion og implementering af de fælles europæiske retningslinjer, reformulering af anbefalinger til det nordiske valideringsarbejde og udvikling af en kvalitetsmodel for arbejdet med realkompetence. Randi Jensen har vikarieret for Stine Hohwü-Christensen i netværket.

Under NVL er der endvidere nedsat en nordisk arbejdsgruppe med det formål at belyse folkeoplysningens rolle og særlige bidrag i RK-indsatsen. Arbejdsgruppen har foreløbig holdt to møder, og er i gang med at indkredse og beskrive emnet samt indsamle relevante eksempler fra de forskellige lande. Randi Jensen repræsenterer DFS i denne arbejdsgruppe.

### **3. Voksen- og efteruddannelse - kontaktudvalget**

Kontaktudvalget er folkeoplysningens og DFS' ekspertudvalg ift. FVU, OBU og SPUV (forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning, specialundervisning for voksne).

Udvalget mødtes fire gange i 2013, herunder til en temadag om FVU og OBU som opfølgning på Læringsdage 2013. Her satte to praktikere ord på, hvordan folkeoplysende FVU-/OBU-tilbud udmærker sig ift. øvrige aktørers. En ekstern opponert stillede kritiske spørgsmål, og folkeoplysningens store fleksibilitet over for kursisternes meget forskellige behov og motivation blev fremhævet.

Kontaktudvalget beskæftigede sig i 2013 med disse emner:

- at udpege repræsentanter til tre pladser i VUC's dialogforum om FVU og OBU samt aktiv deltagelse heri
- at pege på veje til at smidiggøre/ændre VUC's ansvar/myndighedsrolle, driftsoverenskomster og betalingsloven, som vanskeliggør folkeoplysende aktørers virksomhed på FVU-/OBU-området. Kontaktudvalgets input udgjorde nyttig baggrund for DFS' møder i efteråret med undervisningsministeren, relevante embedsmænd og foretræde for Folketingets Beskæftigelsesudvalg om disse problematikker.
- at være passende klædt på med tilbud, når FVU-/OBU-efterspørgslen forventeligt øges med kontanthjælpsreformen 1. januar 2014, hvor jobcentrene får pligt til at screene ledige, der kan være i målgruppen for FVU/OBU, og give dem tilbud om undervisning, hvis de har behovet
- at løbende opdatere hjemmesiden [www.ordogtal.nu](http://www.ordogtal.nu), som viser oversigt over alle landets folkeoplysende FVU-/OBU-/SPUV-tilbud
- at sikre opdaterede og korrekte officielle statistikker på FVU-/OBU-/SPUV-området gennem indsamling af dokumentation som grundlag for DFS-henvendelse til Undervisningsministeriet
- at forfølge målet om at gøre FVU-it og FVU-engelsk til permanente tilbud

- at forfølge målet om at realisere forslaget om FVU til tosprogede

#### 4. PIAAC

I oktober lancerede SFI, Det nationale Forskningscenter for Velfærd, både de specifikt danske og de internationale resultater af den store PIAAC undersøgelse, the Programme for the International Assessment of Adult Competencies, der også omtales som "PISA for voksne". Undersøgelsen har haft OECD som drivende kraft. Det er den hidtil største af sin art og er blevet gennemført i 24 lande i perioden 2010-2013. Formålet har været at kortlægge voksnes færdigheder ift. læsning, regning og problemløsning med it, samt at kortlægge sammenhænge bl.a. mellem kompetencer, uddannelse og beskæftigelse. OECDs undersøgelsesdesign og -kategorier gør det ikke muligt specifikt at indkredse, om og i hvilken grad det er i de folkeoplysende tilbud, at borgernes kompetenceudvikling har fundet sted. Undersøgelsen er under titlen "Dan-skernes kompetencer" at finde på SFIs hjemmeside.

De danske resultater bør give anledning til bekymrede miner: omkring 500.000 danskere har begrænsede færdigheder i læsning og regning, og over 1 mio. er svage it-brugere og vil derfor have svært ved at klare den digitalisering, den offentlige forvaltning i stigende grad skal bygge på. Konkret har de ikke været i stand til at løse PIAAC-testen på computer.

Matthæus-effekten slår igennem også i PIAAC-tallene: "de, der har, skal mere gives" og dermed, at de, der har uddannelse, efterspørger mere. Det er markant, at ældre, kortuddannede, arbejdsløse, indvandrere og folk med dårligt helbred er overrepræsenterede i gruppen med de dårligste kompetencer. Behovet for øget FVU-aktivitet er massivt, herunder målrettede FVU-forløb for indvandrere og for ledige og i form af et tilbud om basis-it.

Såvel undervisningsminister Christine Antorini som beskæftigelsesminister Mette Frederiksen gav på PIAAC-lanceringskonferencen den 1.11.13 udtryk for, at undersøgelsen afspejler et demokratisk problem, og de lovede at arbejde for de relevante tilbud, så alle får de grundlæggende og nødvendige forudsætninger.

DFS har fulgt nogle af bestræbelserne på at skabe digital inklusion, bl.a. Digita-

liseringsstyrelsens projekt "Lær mere om it" og Teknologisk Instituts projekt "Senior Online".

Mere offensivt har DFS fra november 2013 valgt at indgå i et Nordplus Voksenstøttet projekt, "Inkludera Flera", der sigter mod at udarbejde en rapport med politiske anbefalinger og et forsøg på at skabe retningslinjer for et godt og konstruktivt arbejde med at skabe digital delagtighed gennem folkeoplysning. Fra DFS deltager Mai-Britt Tollund.

#### 5. Læringsdage

For fjerde år i træk har DFS koordineret en kampagne med lokale begivenheder, der viser forskellige veje til læring for voksne. I 2010, 2011 og 2012 kaldte vi det Læringslørdag og i 2013 blev det omdøbt til Læringsdage efter ønske fra Undervisningsministeriet.

De seneste to år er kampagnen blevet koordineret af en styregruppe bestående af Danmarks Biblioteksforening, VUC, Erhvervsskolerne, Sosu-skolerne og VEU-centrene foruden DFS. I 2013 blev styregruppen suppleret med Undervisningsministeriet.

Desværre fik kampagnen ikke den bevågenhed fra undervisningsministerens side, som vi havde håbet på. Temaet for Læringsdage 2013 var "basale færdigheder". I 2013 fik kampagnen tilført finansiering fra EU's Program for Livslang Læring via Undervisningsministeriet. Det gav mulighed for at udbyde en pulje på 250.000 kr. til lokale aktiviteter. Desuden blev kampagnen støttet af FOA, 3F og Fødevareforbundet NNF.

I alt deltog 11 byer med arrangementer i form af markedspladser, foredrag mv. Det var lidt færre end i 2012. En hjemmeside præsenterede historierne bag tre læringsambassadører: basketballspilleren Mike Dejworek, direktør i Ældre Sagen Bjarne Hastrup og daværende folketingsmedlem Benedikte Kiær. På hjemmesiden kunne man desuden deltage i to konkurrencer om læring for voksne. Evalueringerne fra de deltagende byer viste stor tilfredshed med aktiviteterne, som ikke bare gav mulighed for at fremvise læringsmuligheder, men også for indbyrdes netværksskabelse.

#### 6. Blended learning

I 2013 prioriterede DFS at følge området "blended learning", hvor traditionel undervisning med underviser og deltagere fysisk til stede i samme rum suppleres med e-læring og digitale læringsmulighe-



DFS arrangerede sammen med Undervisningsministeriet kampagnen 'Læringsdage' i 2013.

der. Konkrete projekter i både andre og vores egen sektor og forskningsresultater er blevet indsamlet og skal i 2014 formidles og drøftes i form af et forum for medlemsorganisationer.

## 7. Forskningsinput

I begyndelsen af 2013 udgav professor emeritus Knud Illeris sin bog "Transformativ læring og identitet". I bogen sammenfatter han sin omfattende forskning og fokuserer på den dybe læring, hvor der virkelig "sker noget" med den enkelte. Han påpeger, at denne transformative læring i sin reneste form findes i daghøjskolernes pædagogiske praksis. På et gå-hjem-møde hos DFS præsenterede Illeris i marts sine tanker og var i livlig dialog med de fremmødte, der både talte DFS-medlemmer og gæster.

I november afholdt DFS to velbesøgte gå-hjem-møder, hhv. i København og Århus, hvor forskerne Steen Elsborg fra Læringsdrevet Innovation/LDI og Steen Høyrup fra DPU/ Århus Universitet præsenterede rapporten "Folkeoplysning og motivation for livslang læring - "Vi søger de virksomme stoffer".

De har undersøgt, hvordan folkeoplysningen - når den er bedst - arbejder med motivation, vejledning og uddannelse af kortuddannede. De to forskere har fulgt seks daghøjskole- og daghøjskole-lignende forløb og konkluderer, at der er særlige kvaliteter i den folkeoplysende tilgang, fordi den er anerkendende og skræddersyet til den enkelte deltagers forudsætninger. Deltagerne oplever det som en helt anden måde at lære på og værdsætter fællesskabet og rummeligheden, samtidig med at de får hjælp til at komme videre, møde nye udfordringer og se muligheder for sig selv i det omgivende samfund.

## 8. Dansk Voksenpædagogisk Forum

DFS har også i 2013 været engageret i den praktiske arbejdsgruppe etableret under Dansk Voksenpædagogisk Forum/DVF. DVF arbejder for at fremme samarbejdet på tværs af de forskellige VEU-udbydere af hhv. formel og ikke-formel voksenuddannelse.

I maj gennemførte DVF et stort og helt udsolgt voksenpædagogisk træf i Odense med en meget bred deltagergruppe. Emnet var "Voksenuddannelse i spændingsfeltet mellem målrationelitet og idealer om demokratisk dannelse". Den aktuelle politisk-pædagogiske dagsorden blev analyseret og kritisk gennemlyst, og bl.a. påpegede Agi Csonka, daværende direktør

for Danmarks Evalueringsinstitut, at ikke alt kan måles, men alt kan italesættes, og netop dette er en central opgave for alle udbydere af uddannelse.

DFS stod for en workshop, hvor Steen Elsborg og Agnethe Nordentoft havde "snigpremiere" på Elsborgs og Høyrups rapport "Vi søger de virksomme stoffer". I november arrangerede DVF-arbejdsgruppen et seminar for en kreds af særligt interesserede, DVF's referencegruppe, om de voksenpædagogiske udviklingsperspektiver på baggrund af resultaterne fra PIAAC. Der var livlig debat bl.a. på baggrund af oplæg fra EVA og AOF ved John Meinert Jacobsen.

## IV. Demokrati og aktivt medborgerskab

### 1. Folkemøde Bornholm

På baggrund af de gode erfaringer fra 2012 valgte DFS i 2013 at gentage de tre vigtigste aktivitetstyper: Folkeoplysningens Telt, DFS-arrangement i teltet og Speakers' Corner.

DFS stillede Folkeoplysningens Telt til rådighed for medlemsorganisationerne, i alt 16 arrangementer, plus mindre udstillinger. Det resulterede i et fuldt og varieret program. Efterfølgende har Folkemødesekretariatet brugt Folkeoplysningens Telt som en model, de forsøger at overbevise andre paraplyorganisationer om at anvende.

DFS gennemførte selv et debatarrangement, hvor EU-kommissær Connie Hedegaard og frilandsbonden Steen Møller talte sammen - og med publikum - om små og store miljø- og klimaløsninger. Sammen med Bornholms Tidende stod vi for "folkets talerstol", Speakers' Corner. Igen i år stillede ca. 80 talere op, og antallet af tilhørere var større end i 2012. Blandt talerne var en håndfuld fra folkeoplysningen, der benyttede deres tale som optakt og reklame for et efterfølgende arrangement i Folkeoplysningens Telt.

På opfordring fra Folkemødesekretariatet - og i samarbejde med dem - uddelte DFS Folkemødets Dialogpris. Med prisen ville vi sætte fokus på de politikere, som ikke kun deltager i Folkemødet for at sælge deres budskab, men også for at lytte og gå i dialog med de øvrige deltagere.

Prisen blev uddelt på grundlag af lidt over 100 nomineringer fra menige folkemødedeltagere, fordelt på knap 50 forskellige politikere. Vinderen blev udpeget af en jury bestående af DFS' formand,



DFS udgav rapport om motivation for livslang læring og præsenterede den på møder i Århus og København.





DFS videostreamede en række af møderne i Folkeoplysningens telt, så interesserede kunne følge med på internettet.

Bornholms borgmester, en journalist og en af de folkemødedeltagere, der havde indleveret en nominering. Prisen gik til folketingsmedlem Esben Lunde Larsen (V).

Flere af DFS' medlemsorganisationer havde egne telte eller mødelokaler. Samlet set var DFS-kredsen meget aktiv og tydelig på Folkemødet, hvor de stod for over 100 af de 1.200 arrangementer. Kort efter sommerferien gennemførte sekretariatet en spørgeskemaundersøgelse blandt alle medlemsorganisationer om Folkemødet. Det var en meget klar positiv tilbagemelding, der bekræftede bestyrelsens og sekretariatets egen positive evaluering. Samtidig gav den ideer til arbejdet med Folkemøde 2014, der blev diskuteret på et velbesøgt medlemsmøde i oktober.

Også vores to centrale samarbejdspartnere, Folkemødesekretariatet/Bornholms regionskommune og Bornholms Tidende, var tilfredse.

## 2. Kredsen

På initiativ fra Marianne Jelved nedsatte DFS i 2012 tænketanken Kredsen, med Marianne Jelved som formand og med deltagelse af Lene Andersen, Pernille Vigsø Bagge, Carl Holst, Steen Hildebrandt, Lars Bo Kaspersen, Helga Kolby Kristiansen, Troels Mylenberg og Ove Kaj Pedersen. I begyndelsen af 2013 udkom resultatet af deres arbejde i form af bogen "Myndige borgere og forpligtende fællesskaber", der bl.a. indeholder otte visioner for folkeoplysningen som folkelig bevægelse.

De otte visioner og en konkretisering af dem er blevet drøftet i bestyrelsen med input fra en lille kreds af visionære folk fra DFS' medlemsorganisationer: Troels Borring, Kristian Hald, Marlene Borst Hansen og Helga Kolby Kristiansen.

Visionernes konkretisering var desuden temaet for årets medlemskonference på KolleKolle i oktober 2013. På baggrund af disse drøftelser har et udvalg under bestyrelsen udarbejdet et udkast til, hvordan vi i folkeoplysningen kan tage visionerne til os.

## 3. Frivillighed og forening

2013 stod i Frivilligcharterets tegn. DFS' formand blev inviteret til at indgå i arbejdsgruppen, der skulle udforme charteret via en række møder og camps, hvori også fire ministre og en lang række andre organisationsledere deltog.

For folkeoplysningen bestod opgaven i at sikre, at de foreningsfrivillige fik en plads i charteret på lige fod med de velfærdsfrivillige, der i disse år nyder stor bevågenhed i særdeleshed i kommunerne som et middel til løsning af en lang række velfærdsopgaver.

Processen lykkedes, og Frivilligchartret så dagens lys lige før sommerferien gjorde sit indtog. Det kan læses på Frivilligcharters egen hjemmeside og på DFS' hjemmeside.

I efteråret var regeringen, hjulpet af Frivilligrådet og DUF, vært ved fem regionale møder, der skulle sætte den lokale proces i kommunerne omkring ud-møntningen af charteret i gang. Fra DFS' side har vi gjort meget ud af at opfordre



Kredsens visioner, samlet i bogen her, blev trykt i 1.600 eksemplarer.

folkeoplysningens frivillige til at gøre sig synlige, også under kommunalvalgkampen, for at sikre, at området ikke løbes over ende, af den store fokus, der er på frivillighed på det sociale område.

I slutningen af 2013 fik DFS en bevilling fra Kulturministeriet som opfølgning på anbefaling nr. 5 (...ministeriet prioriterer puljemidler til at styrke bevidstheden om Danmark som et demokratisk samfund) fra Folkeoplysningsudvalgets rapport i 2011. Projektet vil i 2014 blive søsat med bl.a. undersøgelser af folkeoplysningens demokratiske nytteværdi, og heraf affødte udviklingsmuligheder for de folkeoplysende og kulturelle foreninger og den ikke-formelle læring i forhold til demokratisk dannelse.

#### 4. Grundlovspulje og Norgespulje

DFS fik af Folketinget i 2013 til opgave at varetage administrationen af to puljer vedrørende henholdsvis Norges grundlovsjubilæum i 2014 (Norgespuljen) på 270.000 kr. og det danske grundlovsjubilæum i 2015 (Grundlovspuljen) på 3 mio. kr.

Norgespuljen blev udbudt til løbende ansøgning fra september 2013 og udløber med slutningen af 2014. Grundlovspuljen udbydes med to ansøgningsfrister i 2014, hhv. 25. april og 1. november, og afsluttes primo 2016.

#### 5. Outreach Empowerment Diversity

"Outreach Empowerment Diversity" (OED) er et tværeuropæisk projekt, som DFS har deltaget i siden 2011. Målet for de 17 europæiske partnere er at kortlægge og udbrede de bedste metoder til at inddrage marginaliserede grupper i voksenundervisningen – og dermed skabe et mangfoldigt demokrati.

I løbet af 2013 har netværket arbejdet med de indsamlede cases og på baggrund heraf formuleret et sæt retningslinjer for mere inkluderende voksenundervisning.

Projektet har især beskæftiget sig med de grupper af voksne, der for øjeblikket er underrepræsenterede i uddannelse og erhvervsuddannelse - især indvandrere og etniske minoriteter, både som deltagere og undervisere/praktikere, og deres institutioner. Men metoderne og værktøjerne kan også bruges i mange andre former for voksenundervisning. Projektet afsluttes med en konference i Bruxelles i juni 2014 samt med forskellige nationale aktiviteter. Fra DFS deltager Mai-Britt Tollund i arbejdet, og i april

2013 deltog Györgyi Csató fra Ishøj Daghøjskole og Irene Wiborg fra Sprogskolen i Kalundborg som sparringspartnere for projektet ved et møde i Malmø.

Der kan læses mere om projektet på DFS' hjemmesides tema om demokrati og aktivt medborgerskab samt på OED's egen hjemmeside.

#### 6. Kommunevalget

For folkeoplysningen var kommunevalget i november både en anledning til at organisere debatmøder og andre former for borgerinddragelse i valgkampen og til at sætte fokus på de folkeoplysende organisationers ønsker til kommunalpolitikken.

For at belyse denne aktivitet gennemførte DFS en spørgeskemaundersøgelse blandt medlemsorganisationerne umiddelbart efter sommerferien. Af den fremgik, at aktiviteter omkring kommunevalget var vigtige for to tredjedele af medlemsorganisationerne.

#### V. Medlemsservice

##### 1. Deltagelse i årsmøder

For at styrke kontakten mellem DFS' sekretariat og medlemsorganisationerne har medarbejdere fra sekretariatet i 2013 deltaget i 11 årsmøder.

Det har været en god oplevelse for begge parter. Medlemsorganisationerne får sat et ansigt på DFS og på sekretariatet har man fået et større kendskab til medlemsorganisationernes organisation, aktiviteter og medarbejdere.

Efter møderne har sekretariatets repræsentant lavet et referat og orienteret sekretariatets øvrige medarbejdere. Referatet har desuden dannet grundlag for en omtale i DFS' nyhedsbrev.

Fra medlemsorganisationerne har der lydt tilfredshed med både interessen for at deltage og med omtalen i nyhedsbrevet.

##### 2. Puljer

###### Tipsmidler/Pulje A

Pulje A er en pulje, hvor der kan søges om tilskud til drift, ordinær aktivitet, uddannelse etc. Målgruppen er "økonomisk trængende" medlemsorganisationer. Der kan max. bevilges 35.000 kr. pr. ansøger. Puljen var i 2013 på 221.722 kr. + 17.520 kr. overført fra året før. Der blev uddelt i alt 235.000 kr. til syv ansøgere. Restbeløbet er overført til pulje A i 2014.

Projekterne med organisationsnavn i parentes:



Folketinget bad i 2013 DFS om at varetage administrationen af 2 puljer til fejring af det norske grundlovsjubilæum i 2014 og det danske grundlovsjubilæum i 2015.

- Opdatering og vedligehold af hjemmeside (SLRTV)
- Brug af sociale medier (SFOF)
- Projektet Grønt Overblik.dk (Øko-net)
- Temanummer af Grøn Hverdag (Grøn Hverdag)
- Kampagne Vold mod kvinder (KULU)
- Sommerstævne på Askov (DAOS)
- Efteruddannelse og projektudvikling (DEO)

#### Tipsmidler/Pulje B

Den søgbare pulje til udviklingsprojekter var i 2012 på 564.382 kr. + 79.588 kr. overført fra året før. Der kom i alt 19 ansøgninger, og der blev givet syv bevillinger på i alt 643.970 kr.

Projekterne med organisationsnavn i parentes:

- Kulturmosaik – en visuel rejse (Folkevirke)
- Vores Europa – Hvem er europæerne? (Efterskoleforeningen)
- Demokrati kræver deltagelse (DEO)
- dr.dk/ungkunst (Folkehøjskolernes Forening i Danmark)
- Evalueringsfundament for folkeoplysningen (Daghøjskoleforeningen)
- FUK's ungdomsrådsseminar (Folkekirken Ungdomskor)
- 1864 og folkeoplysning (Grænseforeningen)

#### Tipsmidler/Pulje C

De fælles prioriterede faglige områder fik i 2013 i alt 2.035.807 kr. Områderne er:

- Demokrati og aktivt medborgerskab (udviklingsarbejde, vidensdeling, netværk, konsulentrådgivning etc.). Har i 2013 også omfattet Folkemødet på Bornholm, tænketanken Kredsen og lokale samråd.
- Livslang læring og realkompetence (udviklingsarbejde, vidensdeling, netværk, kursusvirksomhed, konsulentrådgivning etc.) Har i 2013 omfattet bl.a. brobygningsindsats, forberedende voksenundervisning og bibliotekssamarbejde.
- Synliggørelse og kommunikation (nyhedsbreve, lobby, intern og ekstern kommunikation, konsulentrådgivning)
- IT (webhotel, mailhotel, netværk, IT-rådgivning)
- Den årlige medlemskonference på KolleKolle. I 2013 var temaet: Myndige borgere og forpligtende fællesskaber

De tre tipspuljer var i 2013 på i alt 2.821.911 kr. og udgjorde 70 % af de tipsmidler, som DFS modtager fra oplysningsforbundenes tipspulje.

#### Kulturministeriets Udviklingspulje

Siden 2005 har DFS fra vort ministerium modtaget et årligt beløb til udviklingsprojekter. De første år var puljen på 1 million kr. Siden 2009 har først Undervisningsministeriet, siden Kulturministeriet hvert år reduceret bevillingen lidt, så bevillingen i 2013 kun var på 700.000 kr.

DFS fik i 2013 i alt 17 ansøgninger, og der blev givet seks bevillinger på i alt 679.750 kr.

Projekterne med organisationsnavn i parentes:

- Borgernes Øresundsregion (AOF Danmark)
- Et internationalt perspektiv på almen dannelse (Produktionsskoleforeningen)
- Evalueringsfundament for folkeoplysningen, fase 2 (Daghøjskoleforeningen)
- Evaluering af 'Bliv din egen energikon-sulent' (NETOP)
- Folkeoplysning i Ny Nordisk Skole (DOF)
- Kompetencer hos de frivillige i aftenskolen (LOF)

### **3. DFS Læring**

På baggrund af tilbagemeldinger fra vores medlemsorganisationer, har DFS i 2013 arbejdet på at udvikle en ny ramme for vores udbud af læringsaktiviteter, fremover kaldet DFS Læring.

DFS Læring skal indeholde netværks-, kursus- og konferenceaktiviteter for primært ansatte og frivillige i medlemsorganisationerne. Enkelte af aktiviteterne vil også henvende sig til en bredere deltagerkreds.

I 2013 har der været fokus på at udvikle den tredelte struktur for DFS Læring:

- Faglige fora som samler personer fra vores medlemsorganisationer om fælles interesser inden for et bestemt område, så som brobygningsnetværket, kontaktudvalget og realkompetenceforum
  - Møder og kurser som spænder vidt i formål, form og omfang - fra et par eftermiddagstimer som et gå-hjem-møde til en kursusrække.
  - Konferencer med varierende indhold og form, hvor nogle kun er åbne for DFS' medlemsorganisationer, fx den årlige medlemskonference, mens andre også er åbne for andre interesserede.
- DFS Læring-aktiviteterne lanceres i 2014 og præsenteres løbende på hjemmesiden.

#### 4. Ny præsentation af medlemstilbud

På baggrund af en medlemsundersøgelse fra 2012 arbejdede sekretariatet i 2013 på at systematisere vores tilbud til medlemsorganisationerne og at synliggøre dem bedre. Resultatet af dette præsenteres for medlemsorganisationerne primo 2014, bl.a. i form af en forbedret hjemmesidepræsentation og en folder.

#### 5. IT

En vigtig del af DFS' medlemsservice er forskellige former for ydelser relateret til it, bl.a. hosting af hjemmesider og mail, hjælp til opsætning af hjemmesider mv. Det er især de mindre medlemsorganisationer, der benytter sig af disse tilbud.

I 2013 har vi arbejdet med at standardisere nogle af ydelserne og med at udarbejde et samlet katalog over DFS' it-ydelser. Kataloget vil blive præsenteret på repræsentantskabsmødet 2014. Om DFS' webhotel: Siden 1996 har DFS hjulpet medlemsorganisationerne med hosting af hjemmesider og e-mail. Ordningen er gratis for medlemmerne. 2013 har igen været et år uden store driftsmæssige problemer. DFS sørger for løbende at opdatere software og hardware for at sikre en hurtig og driftssikker løsning, hvor der bliver taget hensyn til miljøbelastning ved blandt andet at begrænse strømforbruget.

DFS har igen i år hjulpet foreningerne med at etablere CMS løsninger samt rådgivet om hvordan hjemmesiderne bedre kan tilpasse til søgemaskiner. To foreninger er blevet hjulpet i gang med CMS løsningen Umbraco. Én ny forening har valgt at flytte deres hjemmeside til webhotellet.

17 organisationer får pt hostet 160 domæner og mere end 270 hjemmesider.

#### 6. Medie-abonnementer (Infomedia/Altinget)

DFS tilbyder medlemsorganisationer at indgå i vores abonnement på medieovervågningstjenesten InfoMedia. Ved årsskiftet gjorde tre medlemsorganisationer brug af dette tilbud.

DFS tilbyder også medlemsorganisationerne at indgå i et kollektivt abonnement på en eller flere af netnyhedstjenesten Altingets temasektioner (Christiansborg/Uddannelse/Kultur/EU). Da kontrakten blev fornyet i november 2013, valgte fem medlemsorganisationer at gøre brug af tilbuddet.

## VI. Kommunikation

### 1. Hjemmeside

Hjemmesiden er omdrejningspunktet for hele DFS' kommunikationsindsats. Her kan man finde stort set al skriftlig kommunikation fra DFS. Noget er skrevet direkte til hjemmesiden. Andet er særskilte publikationer, pressemeddelelser og debatindlæg, mødeoplæg og -referater eller notater og rapporter, oprindelig skrevet med andet formål, men også lagt på hjemmesiden – for at brugerne kan være sikre på at finde alt om DFS ét sted.

Efter en delvis omstrukturering og grafisk forbedring i 2012 har vi ikke gennemført større ændringer i 2013. Vi ændrer løbende prioriteringen af temsider i overensstemmelse med DFS' prioriteringer. I 2013 har det betydet, at temaerne "Kommunalt", "Frivillig", "Brobygning", "Folkemøde" og "Visioner" har haft særlig opmærksomhed med fremhævet henvisning fra forsiden. Under "Visioner" har vi præsenteret Kredsens bog både som webtema og pdf-fil. I den forbindelse åbnede vi en debatfunktion under hvert indlæg, dog kun med begrænset interesse.

### 2. Engelsksproget hjemmeside

I januar 2013 gav vi DFS' engelsksprogede hjemmeside et ansigtsløft og lagde den på adressen [www.daea.dk](http://www.daea.dk). Her kan udlændinge og ikke-dansklæsende i Danmark orientere sig i DFS' arbejdsområder og den danske folkeoplysning. Medlemsorganisationerne har på denne hjemmeside mulighed for at præsentere sig selv og deres virke, således at engelsksprogede kan finde frem til evt. samarbejdspartnere til et nordisk eller europæisk projekt, eller hvis de til andet formål ønsker viden om medlemsorganisationernes folkeoplysende aktiviteter. Hjemmesiden vedligeholdes, men udvides pt. ikke i nævneværdigt omfang.

### 3. Nyheder om Folkeoplysning

Det elektroniske nyhedsbrev Nyheder om Folkeoplysning udkom 38 gange i 2013 med tre-fem artikler i hvert nummer. Det var samme antal nyhedsbreve som i 2012, men med samlet set flere artikler. Med Netavisen formidler vi omfattende information om regler, debatter, ideer, aktiviteter og erfaringer, der stammer fra eller har berøring med folkeoplysningsgen. Modtagerne består primært af disse tre grupper:





I DFS' elektroniske nyhedsbrev bringer vi løbende aktuelt nyt om folkeoplysningen.

- Ansatte og frivillige i medlemsorganisationerne, på landsplan og lokalt
  - Kommunalpolitikere, kommunalt ansatte og medlemmer af folkeoplysningsudvalg
  - Andre personer med relation til undervisning, uddannelse og pædagogik.
- Ved årsskiftet havde vi 1.200 abonnenter.

#### 4. Facebook

På Facebook-siden "Folkeoplysningen" poster vi med mellemrum nyheder og ikke mindst synspunkter. Det er ikke i år lykkedes at give arbejdet en stor prioritet, og det er derfor stadig en begrænset gruppe, vi når ad denne kanal.

#### 5. Eksterne indsatser

Den eksterne kommunikationsindsats er tæt knyttet til interessevaretagelsesarbejdet (se tidligere afsnit). Her er det mest effektive redskab den direkte kommunikation med ministre, folketingsmedlemmer og embedsmænd, og på det område har vi også i år lagt en stor indsats.

I bestemte situationer kan markeringer i offentligheden bidrage til en større lydhørhed og gennemslagskraft over for beslutningstagerne.

I 2013 har vi især markeret os omkring fleksuddannelsen, hvor vi dels deltog i og udbredte kendskabet til den conference, som Højskoleforeningen arrangerede om de "ikke-uddannelsesparate" unge. Her underbyggede eksperter og praktikere vores argumenter omkring fleksuddannelsen. Derudover kommenterede DFS regeringens forslag til fleksuddannelse i et debatindlæg på Altinget.dk, som senere blev citeret og kommenteret. Det lykkedes os også at få noget omtale af Kredsens bog, og Per Paludan Hansen havde en kommentar i Politiken, hvor han på DFS' vegne kritiserede den nye offentlighedslov for at øge gabet mellem stat og civilsamfund.

#### 6. Folkeoplysningens Kommunikationsnetværk

Folkeoplysningens Kommunikationsnetværk (FoKo), der er åbent for informations- og kommunikationsmedarbejdere i medlems- og partnerorganisationerne har 26 medlemmer. Der blev i 2013 afholdt fire møder med følgende temaer:

- Brugerundersøgelser
- Billeder i kommunikation
- Årsberetninger – der bliver læst!
- Webstrategi

#### 7. InfoNet

InfoNet Adult Education er et europæisk projekt, støttet af EU under Grundtvig-programmet. InfoNet skal sikre web-baseret formidling af informationer om folkeoplysning/ voksenundervisning på europæiske plan og netværksdannelse. InfoNet har form af en hjemmeside/database med et meget stort antal artikler om voksenlærings-problematikker på europæisk plan generelt og i hvert af de europæiske lande. Der er fri adgang til alle artikler.

DFS har deltaget i arbejdet siden 2007 og har siden 2009 været en af de over 30 partnerorganisationer.

Efter en et-årig pause pga. bevillingsstop genoptog InfoNet arbejdet i november 2012. Det betyder, at hjemmesiden igen bliver løbende opdateret, og at der otte gange om året udsendes et nyhedsbrev med links til artikler. InfoNet har indledt et tæt samarbejde med det finsk-baserede europæiske voksenlærings-magasin LLine (Lifelong Learning in Europe), som efter mange års publikation som trykt magasin fra 1. januar 2013 omdannede sig til et web-magasin. Michael Voss er både medlem af InfoNets redaktion og styregruppe – samt af LLine's redaktion - og deltager dermed i artikelskrivning, redigering, udvikling af kvaliteten i InfoNets produkter og de strategiske diskussioner.

#### 8. Nordinfo

Michael Voss deltager også i Nordinfo, der er en arbejdsgruppe under NVL og et netværk for informations- og kommunikationsmedarbejdere i de nordiske DFS-lignende paraplyorganisationer samt i de nordiske højskoleforeninger. Netværket holder møde to gange om året, hvor der dels er eksterne oplæg, som kan kvalificere deltagerens daglige arbejde, dels foregår erfaringsudveksling.

### VII. Internationalt

#### 1. Europæisk netværk - EAEA

DFS er medlem af European Association for the Education of Adults (EAEA). Ved EAEA's generalforsamling i Leicester i maj 2013 blev DFS' formand, Per Paludan Hansen, valgt som ny EAEA-formand. Tilstede var også DFS' næstformand, sekretariatsleder og en medarbejder. EAEA repræsenterer 116 medlemsorganisationer i 40 europæiske lande (det geografiske Europa til Ural). Formålet er at arbejde for livslang læring på et overordnet europæisk plan

---

samt udvikle praksis gennem projekter, publikationer og møder. EAEA arbejder for internationalt samarbejde og yder information og service til medlemmerne. Hovedkontoret ligger i Bruxelles. EAEA driver en udbygget hjemmeside med masser af information.

En hovedaktivitet for EAEA i 2013 var at sikre fortsat mulighed for EU-tilskud til medlemsorganisationerne samt til egen drift gennem vedtagelse af Erasmus+ programmet med behørig vægt på ikke-formel voksenuddannelse og folkeoplysning (Grundtvig). Desuden initierede EAEA en bred europæisk diskussion om den ikke-formelle sektors potentiale som medspiller i at løfte Europa ud af den økonomiske krise.

## 2. Globalt netværk - ICAE

DFS er også medlem af International Council for Adult Education (ICAE). Foreningen repræsenterer mere end 700 foreninger og organisationer inden for voksenundervisning og livslang læring. Den har syv regionale medlemmer (bl.a. EAEA fra Europa) og nationale medlemmer fra mere end 75 lande.

ICAE's økonomi er baseret på medlemskontingenter og donationer. Men samtidig er ICAE afhængig af økonomisk støtte fra bistandsorganisationer i Norge og Schweiz og tilskud fra NIACE (England) og DVV-International (Tyskland).

ICAE's sekretariat ligger i Montevideo, Uruguay, hvor den nuværende leder, Celita Eccher, bor. Hun går af i 2014, og det er uvist, hvor hovedkontoret så vil blive placeret.

## 3. Nordisk-baltisk netværk

De nordiske paraplyorganisationer for folkeoplysning samarbejder i Folkbildning Norden. De holder et årligt møde sammen med de baltiske paraplyorganisationer og normalt et andet rent nordisk møde, hvor der evt. deltager gæster. Lederen af Nordisk netværk for Voksnes Læring, Antra Carlsen, deltager normalt også i møderne.

På møderne orienterer de enkelte lande om nyt siden sidst. Andre temaer er NVL og nordisk samarbejde, EAEA og EU. Desuden præsenteres projekter og rapporter af fælles interesse.

Den 17.-18. januar 2013 var der nordisk-baltisk møde i Stockholm. Den 26.-27. august var DFS vært for et møde med de nordiske samråd i København. Per Paludan Hansen, Trine Bendix Knudsen

og Flemming Gjedde deltog som DFS' repræsentanter ved møderne. Næste møde holdes i Reykjavik i april 2014.

Samrådene repræsenterer hver især folkeoplysningen i de enkelte lande, men der er stor forskel på, hvordan folkeoplysningen i de enkelte lande er organiseret. Den personlige kontakt og den gensidige orientering om, hvad der foregår i de enkelte lande, er en stor fordel ved disse møder. Møderne er med til at skabe vigtige netværk og personkontakter.

## 4. Grundtvigprogrammet/Erasmus+

Sidst i 2013 blev beslutningen om EU's Erasmus+ program frem til 2020 en realitet. DFS havde – sammen med EAEA – argumenteret over for beslutningstagere for, at man fastholdt Grundtvigprogrammet som en særlig del af Erasmus+. Det viste sig at bære frugt. Det betyder, at folkeoplysende organisationer, foreninger og skoler også de næste syv år har mulighed for at søge tilskud til forskellige former for internationalt samarbejde og kurser.

Det sker i en lidt anden udformning, men Grundtvig-programmets mål er fortsat at styrke de ikke-formelle læringsudbud over hele Europa og sætte vigtigheden af den ikke-formelle sektor/folkeoplysning på den europæiske dagsorden. Projekter, der har til formål at opkvalificere voksne med få kompetencer, vil blive prioriteret.

For DFS' medlemsorganisationer er det oplagt at søge inden for Grundtvigprogrammet, men de øvrige programmer i Erasmus+ kan også være aktuelle afhængig af, hvilke aktiviteter man søger støtte til.

## 5. Internationale gæster

DFS får mange henvendelser fra udlandet om besøg hos DFS. Det drejer sig om forskere eller studerende, og det drejer sig om større grupper/delegationer.

Ønsket er at få en præsentation af det danske voksenuddannelsessystem og i særdeleshed den folkeoplysende tradition og aktuelle praksis for ikke-formel læring. Nogle har behov for de store linjer, andre for at gå betydeligt i dybden med specifikke felter som lovgivning, økonomi, pædagogik mv.

Det er nyttigt for DFS at reflektere over de spørgsmål, vores besøgende stiller os. De stiller ofte skarpt på det unikke, og hvad der er i deres øjne gør os helt særlige. I 2013 har vi modtaget flere

sydasiatiske grupper, der især har bidt mærke i kostskoleformen for unge og unge voksne og den brede dannelse og modning, vi lægger vægt på som et udbytte af et ophold på en efterskole, fri fagskole eller højskole. Der blev også rejst spørgsmål om korruption/bestikelse fx. I forbindelse med realkompetencevurdering, og vores forsikring om, at det ikke finder sted i det danske system, gav anledning til en vis undren. Når der er ønske om det, formidler DFS også kontakter til konkrete skoler eller foreninger blandt vores medlemsorganisationer og har her et rigtig godt samarbejde.

## VIII. Internt

### 1. Medlemsorganisationer og partnerskabsorganisationer

Antallet af medlemsorganisationer voksede i 2013 fra 33 til 34, idet Ungdomsskoleforeningen overgik fra at være partnerskabsorganisation til at blive en medlemsorganisation.

DFS fik i 2013 fire nye partnerorganisationer: Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig, Kulturhusene i Danmark, Levede Hav og Musisk Oplysnings Forbund. DFS havde ved indgangen til 2014 i alt 34 medlemmer og 11 partnerorganisationer.

### 2. Bestyrelsen

På repræsentantskabsmødet i 2013 blev Per Paludan Hansen genvalgt som formand. Fire af de i alt ni ordinære medlemmer var på valg og blev genvalgt: Bernhard Trier Frederiksen, Flemming Jørgensen, Randi Jensen og Søren Eigaard. Bestyrelsen konstituerede sig med genvalg af Søren Eigaard som næstformand.

Bestyrelsen har holdt seks møder og et strategiseminar i løbet af året. Desuden deltog bestyrelsen i et temamøde med Kontaktudvalget i september.

Nogle af hovedemnerne på bestyrelsesmøderne har været DFS' økonomi og strategi for ekstern finansiering, folkeoplysningen på beskæftigelsesområdet, frivillighedscharter, Folkemødet, Læringsdage, Ressourcedanmark, bidrag til kulturministerens arbejde med en national strategi for folkeoplysning, det kommende grundlovsjubelåm, og endelig har bestyrelsen på flere møder drøftet Kredsens otte visioner. På mødet i december præsenterede leder af Videncenter for folkeoplysning

(Vifo) Henriette Bjerrum, planerne for centerets aktiviteter.

Strategiseminarret blev holdt sammen med sekretariatets medarbejdere på Dragsholm Slot i oktober 2013. Her drøftede bestyrelsen Kredsens otte visioner og DFS' prioriteringer for 2014. Formand for Coop Lasse Bolander var inviteret til at holde oplæg om det gode bestyrelsesarbejde.

### 3. Sekretariatet

Der har igen i 2013 været udskiftninger i medarbejdergruppen. I slutningen af januar 2013 bød vi Helle Bjerregård velkommen tilbage fra barsel. I begyndelsen af marts gik Stine Höhwu-Christensen på barsel. Med udgangen af juni 2013 måtte vi med stor beklagelse tage afsked med Rikke Vium Madsen. Til at dække den resterende del af Stines barselsorlov har vi trukket lidt ekstra på Mai-Britt Tolund, som er konsulent på timebasis, og vi har købt assistance fra Randi Jensen i Daghøjskoleforeningen.

En stor del af sekretariatet deltog i Folkemødet på Bornholm i juni og konsulenterne deltog på bestyrelsens strategiseminar på Dragsholm Slot i oktober.

Der er blevet holdt to medarbejderdage i løbet af året. Den første blev holdt i januar og handlede om projektarbejde i sekretariatet. Den anden blev holdt i juli. Her arbejdede vi med planlægningen af efterårets arbejde og med styrkelse af samarbejde i projektteams, faciliteret af konsulent Lily Bahnsen.

I efteråret indførte vi en flekstidsordning som et forsøg, der evalueres efter et halvt år.

## 2. Bestyrelsen, interne udvalg og arbejdsgrupper

---

### Bestyrelsen



Formand Per Paludan Hansen,  
LOF  
- valgperiode: 2013-2015



Niels Glahn,  
Folkehøjskolernes Forening i Danmark  
- valgperiode 2012-2014



Næstformand Søren Eigaard,  
Folkeuniversitetet  
- valgperiode: 2013-2015



Randi Jensen,  
Daghøjskoleforeningen  
- valgperiode: 2013-2015



John Meinert Jacobsen,  
AOF Danmark  
- valgperiode 2012-2014



Otto Juhl Nielsen,  
FOF  
- valgperiode: 2012-2014



Ingolf Christensen,  
DOF  
- valgperiode 2012-2014



Flemming Jørgensen,  
COOP  
- valgperiode: 2013-2015



Bernhard Trier Frederiksen,  
NETOP  
- valgperiode: 2013-2015



Anders Hind  
DATS  
- valgperiode: 2012-2014



Michael Voss  
Medarbejderrepræsentant



Trine Bendix Knudsen  
Bestyrelsens sekretær

---

## Interne udvalg og arbejdsgrupper

### Bestyrelsens Tipsudvalg

Søren Eigaard, Folkeuniversitetet  
Niels Glahn, Folkehøjskolernes Forening i Danmark  
Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen  
Flemming Jørgensen, COOP  
Anders Hind, DATS  
Trine Bendix Knudsen, DFS  
Flemming Gjedde, DFS

### Udviklingspuljen, Bevillingsgruppen

John Meinert Jacobsen, AOF Danmark  
Per Paludan Hansen, LOF  
Bernhard Trier Frederiksen, NETOP  
Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen  
Trine Bendix Knudsen, DFS  
Flemming Gjedde, DFS

### VEU - Kontaktudvalg

Torben Dreier, FO (Netop)  
Lene Buerup (LOF)  
Hans Pauli Christiansen, Voksenskolen i Albertslund (DOF)  
Niels-Anton Svendsen, DOF  
Rie Nielsen, Hovedstadens Ordblinde-skole  
Anne Marie Hannberg, SUKA (DOF)  
Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen  
Tine Sahlgren, FOF  
Humaira Nasim, AOF Danmark  
Annemarie Holm, DFS

### Brobygningsnetværket

Axel Hoppe, Produktionsskoleforeningen  
Christian Brøbech Legarth, Frie Fagsko-ler  
Ejnar Bo Pedersen, Ungdomsskolefor-eningen  
Niels Glahn, Folkehøjskolernes Forening i Danmark  
Ole Borgå, Efterskoleforeningen  
Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen  
Jette Kammer, AOF Danmark  
Michael Voss, DFS  
Agnethe Nordentoft, DFS  
Annemarie Holm, DFS

### Strategisk Forum

Alle medlemsorganisationers formænd og sekretariatsledere  
Trine Bendix Knudsen, DFS

### Folkeoplysningens Kommunikationsnet-værk (FoKo)

26 informations- og kommunikationsan-svarlige fra 20 medlems- og partner-skabsorganisationer var ved årsskiftet tilsluttet netværket.  
Arbejdsudvalg:  
Martin Hansen, DOF  
Mette Kragh Faurholdt, Grænseforenin-gen  
Ane Kolby Kristiansen, LOF  
Michael Voss, DFS

### Realkompetenceforum

Heri sidder en til to repræsentanter fra de medlemsorganisationer, der har inte-resse for feltet.  
Agnethe Nordentoft, DFS  
Stine Hohwü-Christensen, DFS

### Realkompetencestyregruppe

Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen  
Agnethe Nordentoft, DFS  
Stine Hohwü-Christensen, DFS

### 3. Beretninger fra råd, nævn og udvalg

---

#### Fælles mandat for folkeoplysningsrepræsentanter i råd, nævn, udvalg, bestyrelser og repræsentantskaber

Dansk Folkeoplysnings Samråd foreslår, indstiller eller udpeger repræsentanter til en lang række organer: råd, nævn, udvalg, bestyrelser og repræsentantskaber. Der er tale om meget forskellige organer, som opererer på vidt forskellige felter. Nogle repræsentanter sidder som egentlige organisationsrepræsentanter for DFS, mens andre er valgt eller udpeget som repræsentanter for folkeoplysningen mere generelt eller som repræsentanter for hele offentligheden. Nogle er personligt udpegede, mens andre sidder der i kraft af deres job. Fælles for alle repræsentanter er dog, at de hver især repræsenterer noget mere end sin egen person. Når DFS og folkeoplysningen bliver bedt om at finde sådanne repræsentanter skyldes det den rolle folkeoplysningen traditionelt spiller i vores demokratiske samfund. Folkeoplysningens repræsentanter er derfor folkets - medborgerens - repræsentanter, mens de andre repræsentanter i et organ typisk er fagfolk. Det er med stolthed, men også med ydmyghed, at vi påtager os den svære opgave.

DFS ønsker med dette fælles mandat at give et grundlag for repræsentanternes arbejde i de forskellige organer, hvor DFS på en eller anden måde er involveret i udpegningen eller beskikkelsen. Det fælles mandat kan suppleres af et specifikt mandat for det enkelte organ. Formålet med mandatet er at understøtte og styrke udførelsen af det hverv den enkelte repræsentant er valgt til, men også at fremme folkeoplysningens demokratiske værdier gennem repræsentanterne.

#### **Medborgerens ambassadør**

Den vigtigste opgave for en folkeoplysningsrepræsentant er således at være medborgerens ambassadør eller vagthund. Det skal ikke forstås sådan, at man skal tage en enkelt persons parti i en evt. konkret sag, idet der sagtens kan opstå konflikter mellem en enkelt person og medborgeren generelt betragtet. Medborgeren skal forstås som fællesskabet af borgere overfor "systemet", dvs. overfor myndigheder eller andre magtfulde organisationer, virksomheder eller institutioner. Folkeoplysningsrepræsentanten skal sætte sig i medborgerens sted og holde øje med steder, hvor magten forsøger at sættes sig igennem.

#### **Demokratiets og foreningernes vogter**

Fællesskabet af borgere kan forstås som civilsamfundet. Folkeoplysningsrepræsentanten er civilsamfundets talerør i det pågældende organ. Den demokratiske organisering af civilsamfundet sker i foreninger. Derfor bliver folkeoplysningsrepræsentanten også en beskytter af det foreningsliv, der taler på vegne af et fællesskab. Folkeoplysningsrepræsentanten bliver en vogter for demokratiet.

#### **Sikre adgang til relevante oplysninger**

Som folkeoplysningsrepræsentant er det en vigtig opgave at stå for åbenhed og gennemsækelighed som en del af demokratiet. En konkret opgave kan være, at sikre en adgang til relevante oplysninger for borgeren. Relevant viden skal formidles lettilgængeligt på en enkel og forståelig måde.

#### **Den folkeoplysende synsvinkel**

Som folkeoplysningsrepræsentant er det relevant også at rejse synspunkter af holdningsmæssig art. Der er ikke tale om partipolitiske synspunkter, men synspunkter, der tager sit udspring i den folkeoplysende tradition og de folkeoplysende værdier, som bl.a. handler om demokrati, aktivt medborgerskab, livslang læring, ligeværd, åndsfrihed, mv. Det kan være vanskeligt at fastlægge præcist på skrift og må i stedet udvikles i den levende samtale mellem folkeoplysningsrepræsentanterne og deres respektive folkeoplysende baglande, dvs. DFS og egne organisationer, og blandt folkeoplysningsrepræsentanterne indbyrdes. Når DFS udpeger, indstiller eller foreslår en repræsentant, sker det også på baggrund af vedkommendes indsigt i de folkeoplysende værdier.

#### **At kæmpe med oprejst pande**

I flere organer sidder folkeoplysningsrepræsentanten som lægperson overfor professionelle og fagfolk. Det kræver både en meget grundig forberedelse og en frimodighed i opgavevaretagelsen. Det kan kræve sin mand eller kvinde at gå imod sagkundskaben i en sag af hensynet til borgeren eller demokratiet. Eller at kræve flere informationer eller yderligere forklaring eller belysning af emner der måske er kendt stof for de øvrige, men fremmed stof for folkeoplysningsrepræsentanten.





Ved seminarielærer  
Laust Riis-Søndergaard,  
Den Frie Lærerskole

### Bibeskæftigelsesnævnet

Efter retsplejelovens §§ 47-47f er der oprettet et Bibeskæftigelsesnævn, der bl.a. varetager den generelle administration af dommers bibeskæftigelse. Nævnet består af 7 medlemmer, heraf 2 repræsentanter for offentligheden. Beskikkelse af disse sker efter indstilling til justitsministeren fra henholdsvis Dansk Folkeoplysnings Samråd og Rektorkollegiet. Der skal samtidig beskikkes suppleanter for disse. Beskikkelse sker for en periode på 6 år og genudpegnning kan ikke finde sted.  
<http://www.domstol.dk/bibeskaeftigelsesnaevnet/>

Ifølge lovforarbejderne skal nævnet foretage en prøvelse af, om bibeskæftigelse giver anledning til habilitetsmæssige problemer eller på anden måde ikke er forenelig med dommerhvervet. Derimod er det ikke hensigten, at en ansøgning skal kunne afslås alene med den begrundelse, at en dommers samlede bibeskæftigelse ønskes begrænset. Ønsket om at undgå, at en dommer har for omfattende bibeskæftigelse, er tilgodeset ved retsplejelovens § 47 b, der lægger et loft over de samlede indtægter, som en dommer over en 3-årig periode må have fra bibeskæftigelse.

I 2013 har vi afholdt 4 møder. Det første møde i hvert år omhandler som regel en gennemarbejdelse og godkendelse af forrige års årsberetning. Årsberetningen har relativ stor politisk- og mediemæssig bevågenhed, når den offen-

tliggøres. Har der været overskridelse af indtægtsloftet? Det er der helt klare regler og sanktioner for, hvis det sker. Dette problem har ikke givet anledning til de store panderynker i 2013. En anden type sager vi forholder os til i Bibeskæftigelsesnævnet er behandling af anmodning om tilladelse til udpegning af dommere fra de overordnede retter til offentlige råd og nævn. Det er sager af mere principiel karakter og et spørgsmål om, hvilken status og muskelkraft det er rimeligt at et nævn eller råd kan få tildelt. En sidste type sager vi arbejder med i nævnet er habilitetssager i forbindelse med bibeskæftigelse. Det forekommer rimeligt at være meget opmærksomme på disse i et demokratisk samfund, hvor der kan være både individuelle- og gruppeinteresser på spil i nedsættelse af udvalg, i bestyrelsesposter, i forbindelse med lobbyisme, osv.

De første år efter Bibeskæftigelsesnævnets oprettelse var der mange sager af forskellig art. De har været støt faldende siden, og jeg tror det bl.a., skyldes, at der er en intern opmærksomhed på problemstillingen blandt dommere, men også fordi der findes et nævn, der i særlig grad er sat i verden for at lytte, se, vurdere og regulere den praksis der finder sted indenfor området. Det har offentligheden bestemt også en interesse i at være i øjenhøjde med. Bibeskæftigelsesnævnets arbejde kan læses udførligt på den oplysende hjemmeside.



Ved direktør  
Otto Juhl Nielsen,  
FOF

### Danmarks Evalueringsinstitut, EVA

Repræsentantskabet for Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) nedsættes af EVAs bestyrelse for en 3-årig periode. Repræsentantskabet består af 36 medlemmer, som har til opgave en gang om året at udtale sig om instituttets årsrapport og handlingsplan. Som repræsentant for voksen- og efteruddannelsesområdet (indstillet fra sektoren for institutionsejere og bestyrelsesforeninger) indstilles 1 kvinde og 1 mand af DFS i fællesskab med Daghøjskoleforeningen og Oplysningsforbundenes Fællesråd. <http://www.eva.dk/>

EVAs handlingsplaner, her planen for 2014 er omdrejningspunktet for fællesskabet DFS, Daghøjskoleforeningen og Oplysningsforbundenes repræsentation af voksen- og efteruddannelsesområdet. EVAs handlingsplan 2014 omhandler dagtilbud for børn, grundskole, ungdomsuddannelse, videregående uddannelse, voksen- og efteruddannelse,

tværgående projekter og internationale netværk.

På voksen- og efteruddannelsesområdet er der for 2014 EVA projekter for realkompetence og voksenvejledning. Herudover er der mulighed for at voksen- og efteruddannelsesområdet vil blive berørt iht. tværgående projekters omfang. Voksen- og efteruddannelsesområdet udgør et mindre hjørne af EVAs samlede aktiviteter og projekterne er i disse år karakteriseret ved de arbejdsmarkedspolitiske prioriterede og diskurssættende problemstillinger i samfundet.

## Den danske UNESCO-nationalkommission

I henhold til bekendtgørelse nr. 1088 af 14. november 2005 om statutter for Den danske UNESCO-nationalkommission beskikker undervisningsministeren 7 medlemmer med interesse i UNESCOs virksomhed, herunder 1 repræsentant for folkeligt oplysningsarbejde. Dansk Folkeoplysnings Samråd inviteres til at pege på en kvinde og en mand, hvorefter undervisningsministeren beskikker den ene. Beskikkelsesperioden er 4 år. [www.unesco.dk](http://www.unesco.dk)

UNESCO har fire mandatområder: Uddannelse, videnskab, kultur og information og kommunikation. Folkeoplysningen har en relation til alle fire områder uden at ligge klart inden for et af dem. Jeg er udpeget af undervisningsministeren som folkeoplysningens repræsentant i nationalkommissionen. Som sådan ser jeg det som min opgave, dels at pege på folkeoplysningen som felt inden for uddannelses- og kulturområderne, dels at indgå i diskussionerne med en folkeoplysningspolitisk synsvinkel hvor det er relevant. I løbet af året har jeg forsøgt at løse denne opgave ved at synliggøre folkeoplysningen i forbindelse med nationalkommissionens bidrag til markeringen i 2014 af 200 års skolejubilæet, hvor især efterskoler og frie fagskoler er relevante. Jeg har desuden foreslået en

## Den Uafhængige Politiklagemyndighed

Ved lov nr. 404 af 21. april 2010 om ændring af retsplejeloven blev en ny politiklageordning vedtaget. Den Uafhængige Politiklagemyndighed er en selvstændig myndighed med et Politiklageråd som øverste organ. Dette består af 5 medlemmer, heraf 2 repræsentanter for offentligheden samt suppleanter. Offentlighedsrepræsentanterne beskikkes efter indstilling fra henholdsvis Kommunernes Landsforening og Dansk Folkeoplysnings Samråd. Beskikkelsesperioden er 4 år. <http://politiklagemyndigheden.dk/om-os/politiklageraadet>

Politiklagerådet har i 2013 haft en række store sager af principiel karakter, hvormed rådet har skullet lægge linjen for myndighedens afgørelser. Det drejer sig bl.a. om frihedsberøvelse og magtanvendelse med særlig fokus på en stigende brug af peberspray. Rådet lægger stor vægt på, at afgørelserne på en og samme tid styrker borgernes tillid til

debat om folkeoplysningen som nordisk kulturarv. Og endelig har vi haft en drøftelse om god adfærd på de elektroniske medier, hvor jeg introducerede begrebet 'digital dannelse' som en del af løsningen. Nationalkommissionen har holdt to møder i løbet af året, et i juni og et i oktober. Jeg har desuden deltaget i et møde om skolejubilæet samt et såkaldt aktørmøde med deltagelse af undervisningsministeren, som bl.a. handlede om kulturarv. I begyndelsen af året deltog jeg i en kulturarbejdsgruppe, men valgte at trække mig, da fokus lå på bevarelse af kulturarv og dermed ikke var så relevant i et folkeoplysningsperspektiv.

Året har været præget af afslutningen på Danmark 5-årige periode i UNESCO's Styrelsesråd. Repræsentationen i Styrelsesrådet er af stor betydning. Danmark har derfor i de forgange år lagt et stort arbejde i opgaven og en stor del af nationalkommissionens arbejde har haft relation til Styrelsesrådets møder. Repræsentationen i Styrelsesrådet går på skift mellem de nordiske lande, og det er nu Sverige, der overtager opgaven. Samtidig har generalsekretær i den danske nationalkommission, Bodil Mørkøv-Ullerup, forladt sin post til fordel for en anden. Hun har gjort en stor indsats og det vil derfor få stor betydning for arbejdet fremover. Afløseren er endnu ikke fundet.

klagebehandlingen og anerkender, at politiet har til opgave – om nødvendigt med magtanvendelse – at beskytte samfundet og dets borgere. Politiklagerådet har i slutningen af 2013 fremlagt et endeligt forslag til forsøg med konfliktmægling. Det er håbet, at det kan sættes i gang i 1. halvår af 2014. Herudover er linjerne lagt til en løbende evaluering af myndighedens arbejde, sådan at Folketinget inden for nogle år kan vurdere myndighedens arbejde. Siden etableringen af myndigheden i 2010 er antallet af klager vokset, sådan at der i 2013 indkom små 2.100 klager mod ca. 1.800 i 2012. Denne stigning kan hænge sammen med, at Politiklagemyndigheden er både ny og også mere synlig.

Halvdelen af Politiklagemyndighedens sager drejer sig om sager, der bliver efterforsket på baggrund af en mistanke om muligt strafbart forhold begået af en polititjenestemand, hvilket kan være alt fra vold til færdselslovsovertrædelser. I disse sager træffer Politiklagemyndighe-



Ved sekretariatsleder  
Trine Bendix Knudsen,  
DFS



Ved generalsekretær  
Niels Glahn,  
Folkeshjolskolernes Forening



den ikke afgørelse, men sender sagerne til statsadvokaten med en redegørelse om efterforskningen. Den resterende del af sagerne behandles i overordnede træk enten som såkaldte notitssager,

hvis borger og politi er enige herom, eller som deciderede klager over politipersonalets adfærd, hvor Politiklagemyndigheden træffer afgørelse.



Ved næstformand  
Anders Hind,  
Dansk Amatør Teater Samvirke

### **Det Danske Kulturinstitut (DKI)**

Det Danske Kulturinstitut (DKI) er en selvejende institution, som finansieres gennem en statsbevilling via Kulturministeriet og egenindtægter. Instituttets øverste myndighed er Repræsentantskabet, som har op til 60 medlemmer. Til Repræsentantskabet kan vælges institutioner, der beskæftiger sig med mellemfolkeligt samarbejde. De vælges for en 4-årig periode. De enkelte institutioner udpeger selv den person, som de ønsker at lade sig repræsentere ved. DFS har i mange år udpeget 1 repræsentant.  
<http://www.dankultur.dk/>

2013 har været et år hvor DKI, på sit repræsentantskabsmøde, den 29. maj 2013 bebudede ændringer både på det ledelses- og organisationsmæssige felt. Formanden oplyste at DKI's generalsekretær gennem mange år, Finn Andersen, pr. 1. januar 2014 overtager

ledelsen af Det Danske Kulturinstitut i Sankt Petersborg og bestyrelsen har valgt at ansætte Michael Metz Mørch som ny generalsekretær. DFS og DATS var repræsenteret ved Finn Andersens afskedsreception den 3. december 2013. Formanden lagde i sin beretning ikke skjul på, at han og bestyrelsen i det kommende år ville kigge på både antallet og placeringen af institutter – da verden jo har ændret sig politisk ganske meget i de senere år og at man i bestyrelsen også ville vurdere om den eksisterende struktur omkring medlemskab af Repræsentantskabet og gældende alderskriterier, måske skulle overvejes med henblik på ændringer i en mere 'modernistisk' retning. Ikke revolution, men 'visse' ændringer.

Det bliver selvfølgelig spændende at høre nærmere om dette arbejde på det kommende repræsentantskabsmøde den 26. maj 2014.



Ved formand  
Anne Birgitte Lundholt,  
FOF

### **Dommerudnævnelsesrådet (DUR)**

Ifølge retsplejelovens § 43 b består Dommerudnævnelsesrådet af 6 medlemmer, der beskikkes af justitsministeren. En højesteretsdommer (formand), en landsdommer (næstformand), en byretsdommer, en advokat og to offentlighedsrepræsentanter, indstillet af henholdsvis Kommunernes Landsforening og Dansk Folkeoplysnings Samråd. Medlemmerne udpeges for fire år og kan ikke genudpeges.

Offentlighedsrepræsentanterne skal være personer, der er engagerede i samfundsforhold og bredt orienterede og de pågældende skal være i besiddelse af personlig integritet og gennemslagskraft. Der kan ikke indstilles personer, som er medlem af eller ansat i DFS.  
<http://www.domstol.dk/dommerudnaevnelsesraadet/>

DUR, som Dommerudnævnelsesrådet ofte forkortes, blev oprettet den 1. juli 1999 som led i en større reform af domstolenes forhold. Formålet med DUR's etablering var at skabe et organ, som kunne bidrage til at dommerrekrutteringen fik en bredere basis, således at dommerkorpset fra byretter over lands-

retter til Højesteret kom til at rumme en større erfaringsmæssig bredde. Endvidere var det ønsket, at man skulle opnå en mere åben og gennemsigtig udnævnelsesprocedure.

Vægtningen mellem de forskellige hensyn er beskrevet i retsplejelovens paragraf 43, hvor der står: "Besættelsen af dommerstillinger skal ske ud fra en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer til den pågældende stilling. Der skal herved lægges afgørende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer. Også bredden i ansøgernes juridiske erfaringsgrundlag skal tillægges vægt, ligesom det skal indgå i vurderingen, at der ved domstolene bør være dommere med forskellig juridisk erhvervsbaggrund".

DUR mødes en gang om måneden bortset fra juli måned. (En gang om året afholdes et heldagsmøde, som afholdes hos en af domstolene). Møderne varer som regel et sted mellem to og fem timer, afhængigt af hvor mange stillinger der skal besættes, og hvor mange ansøgere, der er indkaldt til samtale. Rådet tilstræber efter grundige drøftelser at nå frem til enighed om indstillingerne, som også i 2013 for samtlige indstillinger vedkom-

mende er blevet fulgt af justitsministeren.

Om det lykkes at skabe en bredere rekuttering af landets dommere afhænger helt af, om der er velkvalificerede ansøgere med utraditionel baggrund, som søger de opslåede stillinger. Det har

### Folkeuniversitetsnævnet

I henhold til lovbekendtgørelse nr. 854 af 11. juli 2011 om støtte til folkeoplysende undervisning, (folkeoplysningsloven) §47, stk. 2, nr. 1 anmoder Kulturministeriet Dansk Folkeoplysnings Samråd om at indstille en kvinde og en mand med særlig ekspertise i formidling til Folkeuniversitetsnævnet. Kulturministeren udpeger en af de indstillede til medlem af Folkeuniversitetsnævnet. Beskikkelsesperioden er 3 år.

<http://www.folkeuniversitetet.dk/default.aspx?pagetype=6&custID=11>

Arbejdet i Folkeuniversitetsnævnet er i 2013 fortsat i den gode og konstruktive facon, som nu i en årrække har kendetegnet nævnet.

Der er specielt tre områder, som har haft stor og afgørende betydning for dels det arbejde, som skal foregå i Folkeuniversitetsnævnet, dels for de beslutninger, som nævnet bliver sat til at varetage.

- For det første var der en stor udskiftning i Folkeuniversitetsnævnets personbesætning, fordi en række medlemmer faldt for reglen om, at man efter at have været beskikket i to på hinanden følgende perioder ikke kan beskikkes igen. Det betyder naturligt et umiddelbart tab af gode ressourcer og erfaring, men præmissen var kendt, og så var det jo kun om at tage udfordringen op i det nye nævn. Det gjorde vi ved et tre dages seminar i marts, hvor vi både gennemgik hele det traditionelle arbejde i nævnet, men hvor vi også tog fat på en værdidebat om Folkeuniversitetets rolle og placering i det folkeoplysende billede, der tegner sig i fremtiden. På en god og konstruktiv måde kom vi rundt om det daglige arbejde, så vi var godt rustet til at tage fat på både økonomi, fagligt niveau og samarbejdsmuligheder; - og selv om vi endnu ikke er færdige med den værdibaserede diskussion, så har den bestemt været med til at gøre nævnet mere sikkert i forhold til at se sig selv i en større sammenhæng.

- For det andet oplevede Folkeuniversitetet igen et år med stigende aktivitet.

været vigtigt for os i DUR at præcisere, at et afslag på et konkret stillingsopslag ikke er en afvisning. Dommerudnævnelserådets årsberetninger giver hvert år en grundig gennemgang af resultatet af årets udnævnelser og stillingsbesættelser.

Helt specielt er der på deltagersiden tale om en markant stigning, som vi selvfølgelig både skal forsøge at holde fast i, og som vi i den grad skal være glade for i en tid, hvor der skal kæmpes for tilskuds-kronerne. For paradoksalt nok blev netop denne succes også årsagen til det tredje område, som både følelsesmæssigt og tidsmæssigt kom til at fylde en del specielt i sidste halvdel af 2013.

- For det tredje var bevillingen på finansloven til Folkeuniversitetet for første gang i rigtig mange år ikke tilstrækkelig stor til at kunne dække den del af udgifterne til forelæsninger og kurser, som loven lægger op til.

På den ene side har vi gennem længere tid i nævnet snakket om, at en forudsætning for at ønske flere midler til området naturligvis var, at vi kunne dokumentere, at den sum, der var sat af, ikke slog til. På den anden side er det også en udfordring, når det sker. Vi havde set, at udviklingen gik den vej, så vi havde i nævnet vedtaget en model for tildeling af tilskuds-tilsagn af driftsmidler til den enkelte enhed for det kommende år. Modellen arbejder med tilsagn, der baserer sig på et gennemsnit af enhedens aktivitet de sidste tre år, og den giver for det første sikkerhed for, hvilket tilskud, man har sikkerhed for; - for det andet passer den på eller holder hånden under den enhed, der af en eller anden grund har haft et dårligt årsresultat; - og for det tredje giver den enheden med gode resultater og ekspansion de gode tal med i de næste tre år.

Alt i alt var det helt afgørende, at vi havde et beredskab, som var på plads, da vi pludselig stod i situationen, hvor det bevilgede tilskud ikke slog til.

Folkeuniversitetet deltog i 2013 for første gang på Folkemødet på Bornholm. Med en fin og meget central placering ved biblioteket var det selvfølgelig alligevel en helt ny opgave og en helt ny vinkel at skulle fungere i. Hvordan får man folk til at stoppe op? Hvordan får man folk til at komme ind? Hvordan får man folk til at fordybe sig? Hvordan giver man folket noget med, når tusindvis af mennesker suser forbi på vej efter hurtige oplevel-



Ved formand  
Ingolf Christensen,  
DOF

ser, og når de sjældent sidder stille mere end fem minutter ad gangen?  
Opgaven blev klarer på fornem vis, og med 1000 deltagere til arrangementerne var der i høj grad tale om en gedigen succes. Det kræver virkelig nytænkning, når det traditionelle Folkeuniversitet skal op og begå sig imod røgede sild, kolde

fadøl og toppolitikere. Stor tak til dem, der stod for at arrangere; - I gjorde et blændende stykke arbejde; - vi glæder os allerede til næste år.  
Med disse ord for 2013 er Folkeuniversitetsnævnet allerede godt i gang med 2014.



Ved udviklingskonsulent  
Annemarie Holm,  
DFS

### **Følgegruppen for Nationalt Videncenter for Frie Skoler**

NVFS blev etableret i september 2010 på grundlag af en samarbejdsaftale mellem Den frie Lærerskole (DfL), University College Lillebælt (UCL) samt University College Syddanmark (UC Syd). En rådgivende følgegruppe blev nedsat ved etableringen. Denne består af 11 foreninger for skoleformer under Lov om friskoler og private grundskoler mv. og Lov om frie kostskoler. Desuden blev Grundtvigsk Forum og DFS inviteret med. Alle har 1 repræsentant hver. Kun 3 af skoleforeningerne tilhører DFS' medlemskreds: Efterskoleforeningen, Frie Fagskoler og Højskoleforeningen. Følgegruppen har ingen beslutningskompetence, men skal give sparring til videncenteret.

2013 blev et arbejdsomt år for ledelse og medarbejdere i NVFS, som samtidig med at skulle afslutte en større projektportefølje og bane vejen for nye mulige

opgaver også skulle sikre centerets fortsatte økonomiske grundlag. Den oprindelige bevilling var kun 3-årig. Dette lykkedes for en ny 3-årig periode med en reorganisering pr. 1. januar 2014 baseret på et samarbejde mellem Den frie Lærerskole og University College Lillebælt. NVFS lægges samtidig ind under UCLs Center for Læremidler og IT, der har til formål at udvikle og formidle viden om læremidlers betydning for undervisning og læring. De fysiske rammer for NVFS vedbliver imidlertid at være i lokaler på Den frie Lærerskole, og forstanderen for DfL fortsætter som personaleleder og ansvarlig for det faste personale i NVFS.

NVFS har fortsat fuld opbakning fra alle frie skoleforeninger og den rådgivende følgegruppe, som ser frem til centerets videre arbejde med projekter, der kan fremme viden om frie skoler, folkeskolen, livsoplysning, folkelig oplysning og dannelse. Læs mere på NVFS hjemmeside: <http://www.videnomfrieskoler.dk/>



Ved udviklingskonsulent  
Agnethe Nordentoft,  
DFS

### **PIAAC/SFI**

PIAAC, the Programme for the International Assessment of Adult Competencies, OECDs store internationale undersøgelse af voksnes kompetencer, blev afsluttet i efteråret 2013. SFI - Det nationale Forskningscenter for Velfærd - har stået for at indsamle data til den danske del af undersøgelsen ved hjælp af interview og tests i respondenternes hjem. 7.328 personer har deltaget i Danmark. Formålet har været dels at vise hvor gode voksne i de enkelte lande er til at regne, læse og løse hverdagsopgaver med it, dels vise hvordan landene klarer sig i forhold til hinanden. 24 lande er omfattet af de endelige resultater. Projektet har i Danmark haft en bredt sammensat referencegruppe, der har fulgt projektet fra starten i 2009 med regelmæssige møder to gange årligt. Her har jeg repræsenteret DFS. SFI har løbende primært orienteret referencegruppen om undersøgelsens fremdrift, idet et relativt stramt undersøgelsesde-

sign fra OECDs side reelt har givet begrænsede muligheder for in-put fra bl.a. referencegruppen. I perioden op mod den endelige offentliggørelse har SFI på OECDs foranledning endvidere måttet underlægge sig strikse fortrolighedsbestemmelser, så først dagen inden den store, officielle, internationale offentliggørelse - den 8.10. - blev referencegruppen orienteret om undersøgelsens endelige resultater.

De væsentligste resultater på nationalt plan er: 16,1 % af de voksne danskere er dårlige til at læse og skrive. Det svarer til 583.000 personer. 14,6 % er dårlige til at regne. Det svarer til 531.000 personer. 28,4 % er dårlige til at bruge en computer til at løse hverdagsopgaver. Det svarer til over en mio. De danske tal viser at vi i høj grad lærer på jobbet og det især er der vi anvender kompetencerne. Der er dog både blandt beskæftigede og ledige store grupper, der er dårlige læsere.

I de internationale sammenligninger ligger Danmark under gennemsnittet i læsning og over i regning. Også ift. it-færdigheder ligger Danmark over gennemsnittet. Gennemsnitstal, der dog rummer mange med store problemer ift. at mestre de målte færdigheder. I top gennemsnitligt set ligger Japan, Finland, Norge og Sverige, mens de sydeuropæiske lande ligger i bunden. Resultaterne udkom i hhv. en pixiudgave, en sammenfatning og i en rapport, og er endvidere tilgængelige på SFIs særlige hjemmeside "Danskernes kompetencer":

### Pressenævnet

Efter medieansvarslovens § 41 beskik-ker justitsministeren efter udtalelse fra Dansk Folkeoplysnings Samråd 2 medlemmer af Pressenævnet som of-fentlighedens repræsentanter samt 2 stedfortrædere for disse medlemmer. Beskikkelsesperioden er 4 år.  
<http://www.pressenaevnet.dk/>

I 2013 har Pressenævnet haft flere realitetsafgørelser end i 2012, tilmed er gennemløbstiden reduceret. Nævnet har altså været flittigere i 2013 end i 2012. Der er også sket en stor stigning i generelle forespørgsler til nævnet og aktindsigtsanmodninger har ligeledes være flere. Så det har alt i alt været et travlt år. Der har også været en række 'større' sager i 2013 som har krævet mere end normalt.

I 2013 havde Pressenævnet nogle sager vedr. såkaldte 'singler' - som er et format der ligger mellem en bog og en artikel. Dels har der på plenarmøder været drøftelse af om singler var om-fattet af Pressenævnets kompetencer og dels hvorledes en evt. kritik skulle bringes. Pressenævnet er enige om at 'singler' er omfattet af nævnets kompe-tencer og sagerne må vurderes fra sag til sag. Ligeledes er 'blogs' omfattet af nævnets kompetencer, når de bringes af professionelle medier og med periodiske udgivelser.

I forlængelse af den politiske opmærk-somhed omkring pressenævnets kom-petencer i 2012 og fortsat i 2013, blev der af medierne i 2013 formuleret et nyt sæt presseetiske regler. Reglerne kan findes på [www.pressenaevnet.dk](http://www.pressenaevnet.dk). Et eksempel på, hvor reglerne er ændret er eksempelvis, at kravene til forelæg-gelse ved citathistorier er skærpet. Således vil der fremover også være et skærpet

<http://www.sfi.dk/forside-7149.aspx>  
I 2014 udkommer nok en rapport, der sammenholder PIAAC-tallene med tal fra en PISA-undersøgelse gennemført i 2000.

Det kan give anledning til undren og be-kymring i hvor ringe grad PIAAC-undersøgelsen er blevet omtalt og diskuteret i offentligheden og dermed har opnået politisk bevågenhed, idet resultaterne er væsentlige både for uddannelses-, beskæftigelses-, social- og integrations-området.

krav om forelæg-gelse, når en citathi-storie bringes af et andet medie end det producerende medier der har lavet en given historie.

I forlængelse af den større fokusering på Pressenævnets praksis, kompetencer og afgørelser, har pressenævnet ved flere lejligheder i 2013 skærpet sit fokus på placeringer af kritik. Der har derfor i flere sager i 2013 været flere redak-tionelle overvejelser, i afgørelser om alvorlig kritik, omkring hvordan og hvor en kritik skulle bringes. For de trykte medier har det blandt andet betydet af Pressenævnet ved flere lejligheder i 2013 gjorde gældende at en kritik blev bragt på forsiden af mediet.

I 2013 fik pressenævnet udarbejdet en pjece rettet mod ofre og nære pårø-rende for særligt tragiske begivenheder. Det er meningen med pjecen at politi, rednings- og ambulancetjenester skal uddele disse pjecer i umiddelbar tilknyt-ning til en tragisk begivenhed således at de pårørte kan forholde sig til mediernes henvendelser.

Der har igen i 2013 i Pressenævnet været drøftelser om hvorvidt og hvor-dan Pressenævnet skulle forholde sig til at optage sager af egen drift. Der er enighed i Pressenævnet om at det kan være gavnligt for nævnets arbejde, at der med jævne mellemrum tages sager op af nævnet med henblik på at drøfte evt. konsekvenser i forhold til evt. justeringer i de generelle presseetiske regelsæt.

På grund af Pressenævnets begrænsede muligheder for at efterprøve parternes udsagn og kontrollere rigtigheden af det, som bliver forelagt, er der tit mange forhold i klagerne, som ikke behandles. Dette kan være en problemstilling, som der skal mere fokus på i 2014, såfremt der fortsat er et ønske om at Presse-nævnet skal spille en endnu større rolle.



Ved forretningsfører  
John Meinert Jacobsen,  
AOF Danmark



Ved formand  
Jette Rønne,  
Frie Fagskoler

### Repræsentantskabet for Skolen i 200 år

Børne- og undervisningsminister Christine Antorini nedsatte i 2013 en jubilæumsstyregruppe for "Skole i 200 år". Styregruppen har det overordnede ansvar for jubilæet, der organiseres af et jubilæumssekretariat. Sekretariatet skal organisere en række aktiviteter, der sætter fokus på skolens fortid, nutid og fremtid med blandt andet et gratis og digitalt undervisningsmateriale, udstillinger og happenings.

Sekretariatet er finansieret af Institut for Uddannelse og Pædagogik (Aarhus Universitet), Danmarks Pædagogiske Bibliotek og Ministeriet for Børn og Undervisning.

Hendes kongelige højhed Kronprinsesse Mary er protektor for projektet. Børne- og undervisningsminister Christine Antorini bad i januar 2013 DFS om at

udpege et medlem til et repræsentantskab bestående af 30-40 interessenter med tilknytning til og interesse for dagens skole. DFS udpegede i februar Jette Rønne, formand for Frie Fagskoler.

Der har været afholdt 4-5 dagsmøder hvor vi gennem workshops, debatter og sparring med jubilæumssekretariatet har været med i udviklingen af hele projektet.

Det overordnede mål for hele projektet er, at sætte fokus på skolen og det at alle børn har ret til at blive undervist og har pligt til undervisning. Herudover at debattere og sætte fokus på skolen som kulturinstitution og hvorfor skolen er hvor den er i dag?

Hjemmesiden <http://skole200.dk> er det bærende i formidlingen af projektet ud til alle interessenter.



Ved sekretariatsleder  
Randi Jensen,  
Daghøjskoleforeningen

### Rådet for Voksen- og Efteruddannelse, VEU-rådet

VEU-rådet blev oprettet 1. januar 2009 i forbindelse med lov om ændring af lov om produktionsskoler, lov om arbejdsmarkedsuddannelse m.v., lov om erhvervsuddannelser, lov om Danmarks Evalueringsinstitut og lov om åben uddannelse m.v. Udover de faste medlemmer blev VEU-rådet udvidet med 6 tilfornordnede uden stemmeret. En af disse indstilles af Dansk Folkeoplysnings Samråd i fællesskab med de landssøgende oplysningsforbund, Daghøjskoleforeningen og Foreningen af Ledere ved Danskuddannelserne. Beskikkelsesperioden er 4 år.

<http://www.uvm.dk/Uddannelser-og-dagtilbud/Uddannelser-til-voksne/Fakta-om-uddannelser-til-voksne/VEU-raadet>

Jeg ser især min opgave i rådet som:

- At varetage en deltager-/borgervinkel over for en system-/institutionsvinkel - med særligt fokus på kortuddannede.
- At varetage den folkeoplysende vinkel ift. VEU-området - med særlig opmærksomhed på emner som FVU/OBU, realkompetence, læringstilbud til tosprogede og lignende områder.
- At sikre DFS-baglandet relevant information. Der gives løbende information om arbejdet i rådet via DFS' sekretariat. Rådet har i 2013 især beskæftiget sig med AMU-området, hvor aktiviteten er stærkt faldende, bl.a. som følge af stramninger i regelsættet, der prioriterer kontrollerbarhed og overholdelse af formelle regler frem for fleksibilitet og

relevans. VEU-rådet har på den baggrund taget initiativ til arbejdet med en regelsanering. Jeg har viderebragt forslag om at alle AMU-kurser kan udliciteres til folkeoplysende aktører.

Ang. FVU/OBU har jeg rejst problemerne med, at VUCs dobbeltrolle som myndighed og udbyder samt problemerne med betalingsloven risikerer at bremse aktiviteten på området, og stå i vejen for realiseringen af intentionerne i Kontant-hjælpsreformen. Det har en vis genklang i rådet og har måske åbnet for interessante alliancer. Under alle omstændigheder er der nu tegn på, at UVM vil gøre noget ved disse problemstillinger.

FVU for tosprogede er kommet på finansloven, i første omgang som en forsøgsordning, men med et budget på 10 mill., der ligger på niveau med den forventede taxameterudgift når tilbuddet er i drift. Det tilbud er resultat af en proces, der blev sat i gang af et fælles initiativ i Rådet fra den daværende repræsentant for erhvervsskolerne og undertegnede i 2010.

Aktiviteten inden for realkompetencevurdering i VEU er, med undtagelse af visse akademiuddannelser, fortsat meget lav, men der er stigende interesse i Rådet for området, bl.a. i forbindelse med at der er lagt op til at RKV skal spille en større rolle i voksnerhvervsuddannelserne. Jeg forsøger at fastholde et bredere perspektiv på realkompetence, og påpege den selvstændige betydning af RK-afklaring og -dokumentation og behovet for åben vejledning i forbindelse hermed.

## Rådet for Menneskerettigheder

Som konsekvens af vedtagelse af nyt lovgrundlag for Institut for Menneskerettigheder, som bl.a. klarere definerer Rådet for Menneskerettigheds rolle og position i forhold til instituttets arbejde, skulle alle civilsamfundets organisationer med interesse for menneskerettigheder med indgangen til 2013 ansøge om medlemskab af Rådet for Menneskerettigheder.

Arbejdsområdet for det nye råd blev ikke grundlæggende ændret, og den væsentligste forskel til tidligere bestod i at enkelte nye organisationer fik sæde i rådet, mens enkelte andre ikke fik fornyet deres medlemskab ved ny-etableringen af rådet. Den aktuelle medlemsliste kan ses på:

<http://menneskeret.dk/om+imr/ledelse+og+økonomi/raadet>

DFS' arbejde med menneskerettigheder knytter sig til UNESCO Konventionen mod forskelsbehandling inden for undervisning fra 1960, og DFS vil fortsat have repræsentation i Rådet – nu for en fire års periode, der er standard repræsentationsperiode.

DFS' indspil i Rådets arbejde udgår i lige linje fra det repræsentationsmandat, som er beskrevet ovenfor. Jeg opfatter således opgaven for DFS' repræsentant at varetage og holde særligt vågent

øjeblik med problemstillinger i forhold til foreningslivet og dets frihed, informations- og oplysningsspredning i videste forstand, samt problemstillinger i forhold til folkeoplysning og uddannelse mere specifikt.

DFS' indgang til menneskerettighedsproblestillinger er således for det meste mere generel og almen til forskel fra hovedparten af rådets andre medlemmer, som i højere grad repræsenterer snævrere interessefelter.

Set i det perspektiv er de nye arbejdsmetoder, som er taget i brug for rådets arbejde et positivt skifte i forhold til tidligere. Der er afholdt en række tematiske møder og debatter i løbet af 2013, som har flyttet fokus fra enkeltsager til mere generelle emner, som:

- Inkorporation af yderligere menneskerettighedskonventioner i dansk ret
- Seksuelle minoriteters rettigheder i Afrika
- Internationale menneskerettigheder i internationale militære operationer og det danske forsvar
- Mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd.

I 2014 vil arbejdet med inkorporering af menneskerettighedskonventioner i lovgivning fortsætte. Yderligere er det bl.a. planlagt at sætte fokus på Menneskerettighedsdebatten i Danmark.



Ved sekretariatsleder  
Bernhard Trier Frederiksen,  
NETOP

## Samarbejdsudvalget

Samarbejdsudvalget er et forum for uformel vidensudveksling og samarbejde for en række af de organisationer, der arbejder med folkeoplysning og foreningsliv. Samarbejdsudvalget består af repræsentanter for Danmarks Idrætsforbund (DIF), Dansk Firmaidrætsforbund (DFIF), Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI), Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), AOF, DOF, FOF, LOF, NETOP, Fritid og Samfund og DFS. Kulturministeriet og Kommunernes Landsforening (KL) sidder også med til møderne.

Udvalget mødes efter behov og har i 2013 mødtes tre gange. Møderne afvikles i en uformel tone og en stor del af indholdet er gensidig udveksling af information og uformelle drøftelser. De emner, der har været behandlet i løbet af året har været folkeskolereformen, en vision for folkeoplysningen som kulturministeren har varslet og det nye frivilligcharter. Desuden har Fritid

og Samfund præsenteret resultaterne af den undersøgelse af de kommunale folkeoplysningspolitikker, som udvalget havde stillet dem i opdrag. I tilknytning til Samarbejdsudvalget tog DUF initiativ til et særskilt møde med en advokat om folkeoplysningsloven.

Som DFS' repræsentant i udvalget, ser jeg det som min opgave at varetage interesserne for den del af folkeoplysningen, som ikke selv er repræsenteret direkte. Det er desuden min opgave at medvirke til at folkeoplysningen på voksenområdet står samlet og som sådan er i konstruktiv dialog med de øvrige parter på folkeoplysningsområdet.



Ved sekretariatsleder  
Trine Bendix Knudsen,  
DFS





Ved underviser  
Carsten Aagaard Rasmussen,  
FOF

### Søfartsstyrelsens udvalg vedrørende fritidssejleruddannelserne

Udvalget vedrørende fritidssejleruddannelserne skal afgive udtalelse i spørgsmål vedrørende fritidssejleruddannelserne, som Søfartsstyrelsen forelægger udvalget. Udvalget kan desuden selv tage uddannelsesspørgsmål op til behandling og afgive indstilling om dette til Søfartsstyrelsen.

Udvalget består af en formand udpeget af Søfartsstyrelsen samt af yderligere 4 medlemmer udpeget af Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Sejlunion, Danmarks Tursejler Forening og Danmarks Fritidssejlerunion.

<http://www.soefartsstyrelsen.dk/fritidssejlere/Sider/R%C3%A5dogn%C3%A6vn.aspx>

Gennemførte prøver i 2013 indenfor fritidsuddannelsen:

Søfartsstyrelsen har i 2013 udstedt følgende antal beviser indenfor fritidssejleruddannelserne:

Speedbådsbeviser: 8.082

Beviser for bestået Duelighedsprøve: 3.015

Beviser for bestået Yachtskipper af 3. grad: 190

Beviser for bestået Yachtskipper af 1. grad: 36

Arbejdsgruppen under Søsportens Sikkerhedsråd vedr. opjustering af Søfartsstyrelsens pensumkrav indenfor de ovennævnte uddannelser er blevet afsluttet i oktober 2013.

Arbejdsgruppens rapport er blevet fremsendt til Søfartsstyrelsen, som endeligt skal godkende forslagene inden en evt. opjustering af uddannelserne kan iværksættes.



Ved sekretariatsleder  
Trine Bendix Knudsen,  
DFS

### Fonden Teknologirådet, repræsentantskabet

Samtidig med Teknologirådets nedlæggelse i juni 2012, blev Fonden Teknologirådet etableret som en non-profit almennyttig erhvervsdrivende fond. Fonden Teknologirådet viderefører i vidt omfang opgaver og aktiviteter fra tidligere. Fonden Teknologirådet fortsætter dermed rådgivning af beslutningstagere om teknologiens muligheder og konsekvenser for mennesker, miljø og samfund. Fonden Teknologirådet vil også fortsat udfylde opgaven som international rollemodel for udvikling af dialogbaserede og involverende arbejdsmetoder. DFS har et medlem af repræsentantskabet. Fonden ledes af en bestyrelse, hvortil repræsen-

Det forventes, at opjusteringen af uddannelserne iværksættes i løbet af 2014. Praktiske prøver:

Ved Søfartsstyrelsens rutinemæssige kontroller af speedbåds- og duelighedsprøver er der konstateret, at underviserne fortsætter med at vægte sejladsplanlægning og søsikkerhed højt. Efter Præstø ulykken har Søfartsstyrelsen udsendt en bekendtgørelse, som pålægger bl.a. Aftenskolerne, Maritime Efterskoler, Sejler- og Speedbådsskoler at de skal have udarbejdet en sikkerhedsinstruks for skolesejladser. Instruksens effektivitet bliver kontrolleret af Søfartsstyrelsen ved kontrolbesøg.

Kontrol af de maritime lovkrav:

Politiet har optimeret de rutinemæssige kontroller af fritidsfartøjer til søs for at sikre, at de gældende lovkrav bliver fulgt. De områder, som der især har været fokus på er;

- om føreren af en speedbåd har det lovpligtige speedbådskort,
- at antallet af redningsveste svarer til mindst antallet af de ombordværende,
- at den person, som forestår sejladsen overholder promillegrænsen.

Information fra Søredningstjenesten (SOK):

Søværnets Operative Kommando (SOK) har i 2013 haft fokus på, at "single sejlere" har sikret sig mod overbord fald ved eksempelvis at anvende sikkerhedsliner. Et andet tema var, at fritidssejlerne sikrede sig, at der var mindst 2 kommunikations-muligheder, når fartøjerne var til søs. (eksempelvis en VHF og en mobiltelefon).

tantskabet kan vælge to medlemmer.

2013 har på mange måder været et overgangså, hvor den nye organisation og forretningsmodel har været under udvikling. Fonden modtager ikke en finanslovsbevilling som Teknologirådet tidligere gjorde og tilstræber derfor at udvikle forretningsgrundlaget, bl.a. udviklingen af Center for Samarbejdende Demokrati, der skal sælge konsulentytelser.

Der har været et enkelt møde i repræsentantskabet i løbet af 2013 – som også var det første i det nye repræsentantskab – hvor der blev arbejdet med idéudvikling inden for en række temaer: trafik, it, arbejdsmarked og arbejdsliv,

natur og miljø, energi og klima, sundhed samt forskning og innovation. Repræsentantskabet har endnu ikke haft lejlighed til at vælge sine to repræsentanter til bestyrelsen.

Jeg opfatter at min opgave som repræsentant for DFS især er at følge med i Fondens aktiviteter relateret til "det samarbejdende demokrati". Teknologirådet har udviklet nogle metoder og teknikker inden for borgerinddragelse, som er interessante for folkeoplysningen. Samtidig har

### Undervisningsministeriets EU-specialudvalg vedrørende uddannelse

Undervisningsministeriets EU-specialudvalg har til opgave at informere relevante organisationer og institutioner om tiltag af uddannelsespolitisk art i EU-regi. Medlemmer af udvalget er offentlige myndigheder, uddannelsesinstitutioner, faglige organisationer og interesseorganisationer, bl.a. Kommunernes Landsforening, Rektorkollegiet, Handelsskolerne, CVU, Danmarks Lærerforening, Dansk Magisterforening, LO, DA, FTF, DSF, DUF og DFS.

<http://www.uvm.dk/Om-os/Ministeriets-internationale-arbejde/Europa-og-uddannelse/EU-specialudvalget-vedroerende-uddannelse>

Der blev afholdt 3 møder i 2013: Den 23/1, 22/4 og 12/11. De vedrørte dagsordener for Rådsmøder den 15/2, 16-17/5 og 25/11. På januarmødet var hovedpunktet et svar til EU's politikpapir 'Nytænkning af uddannelsessystemet' med fokus på arbejdsløshed, relevante færdigheder, koblingen mellem uddannelse og arbejdsmarked og effektiv investering i uddannelse.

DFS så gode toner i papiret, men påpegede, at uddannelse har et bredere sigte end bare at sikre beskæftigelse.

Uddannelse handler også om almen dannelse, udvikling af sociale kompetencer og evnen til at omstille sig og handle fleksibelt.

På møderne i april og november stod især videregående uddannelse og ungdomsområdet samt lederskab i uddannelse på programmet. Sidstnævnte vedrørte alene de formelle uddannelser. DFS foreslog inddragelse også af de ikke-formelle uddannelser fra dansk side. Ifm. et debatoplæg om åbne uddannelsesressourcer og digital læring blev det forsøgt, at borgernes digitale kompetencer bliver anført som et EU-

folkeoplysningen en viden om demokrati og aktivt medborgerskab, som kan kvalificere Fondens arbejde. Bl.a. har en medarbejder på DFS' sekretariat deltaget i et kursus om "participatory budgetting", dvs. en metode til at involvere borgerne mere direkte i den kommunale budgetlægning. Det er også en opgave for mig som repræsentant for DFS at opfordre til fortsat at oplyse og skabe debat i befolkningen om den teknologiske udvikling.

anliggende i takt med den accelererende digitaliseringsbølge i Europa.

På novembermødet havde ministeriet på specialudvalgets anmodning sat en temadiskussion på dagsordenen om, hvor uddannelsespolitikken er på vej hen. Udgangspunktet var, at uddannelse alene ikke kan løse problemerne med arbejdsløshed osv. Uddannelsespolitikken hænger nært sammen med fx beskæftigelses- og socialpolitikken. Der var en livlig diskussion om uddannelse for at sikre beskæftigelse og vækst, men også for at danne demokratiske borgere og skabe sammenhængskraft og demokrati i Europa. Danmarks kan spille en rolle som fortaler for et bredt perspektiv i EU-arbejdet på uddannelsesområdet.

Mellem møderne og med endelig godkendelse i december måned blev Erasmus+ programmet en realitet. Dermed er der fra 1/1-2014 fortsat EU-midler til europæisk samarbejde inden for voksenuddannelse og folkeoplysning (Grundtvig) i en ny syvårig periode.



Ved udviklingskonsulent  
Annemarie Holm,  
DFS



---

## Repræsentanter nationalt

### **Bibeskæftigelsesnævnet**

Laust Riis-Søndergaard, Den Frie Lærerskole

Suppleant: Kaj Andersen, NETOP

Beskikkelsesperiode: 1. februar 2012-31. januar 2018

### **Danmarks Evalueringsinstitut, repræsentantskabet**

Otto Juhl Nielsen, FOF

Beskikkelsesperiode: 1. januar 2012-31. december 2014

### **Den danske UNESCO Nationalkommission**

Trine Bendix Knudsen, DFS

Beskikkelsesperiode: 1. maj 2012 - 30. april 2016

### **Den uafhængige Politiklagemyndighed**

Niels Glahn, Folkehøjskolernes Forening i Danmark

Suppleant: Flemming Jørgensen, COOP

Beskikkelsesperiode: 1. juli 2011 - 30. juni 2015

### **Det Danske Kulturinstitut, repræsentantskabet**

Anders Hind, DATS

Udpeget: Februar 2011

### **Dommerudnævnelsesrådet**

Anne Birgitte Lundholt, FOF

Suppleant: Knud-Erik Therkelsen, Grænseforeningen

Beskikkelsesperiode: 1. oktober 2011-28. februar 2015

### **Folkeuniversitetsnævnet**

Ingolf Christensen, DOF

Beskikkelsesperiode: 1. marts 2012 - 28. februar 2015

### **Følgegruppen for Nationalt Videncenter for Frie Skoler**

Annemarie Holm, DFS

Suppleant: Agnethe Nordentoft, DFS

Udpeget: Efterår 2010

### **PIAAC/SFI "Danskernes kompetencer"**

Agnethe Nordentoft

Udpeget: 2009

### **Pressenævnet**

Marianne Druedahl, LOF

Stedfortræder: Otto Juhl Nielsen, FOF

John Meinert Jacobsen, AOF Danmark

Stedfortræder: Karsten Kolding, COOP

Beskikkelsesperiode: 1. januar 2012 - 31. december 2015

### **Repræsentantskabet i forbindelse med forberedelse og afholdelse af Folkeskolens 200-års jubilæum**

Jette Rønne, Frie Fagskoler

Udpeget: Februar 2013

### **Repræsentantskabet i Fonden Teknologirådet**

Trine Bendix Knudsen, DFS

Udpeget: 2012

### **Rådet for Menneskerettigheder**

Bernhard Trier Frederiksen, NETOP

Udpeget: December 2008

### **Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-Rådet)**

Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen

Beskikkelsesperiode: 1. juni 2011 - 31. maj 2015

### **Samarbejdsudvalget mellem oplysningsforbundene, DUF, Idrætten, KL, Folkeoplysningsudvalgene og DFS**

Trine Bendix Knudsen, DFS

Udpeget: 1. november 2010

### **Søfartsstyrelsens Fritidssejlerudvalg**

Carsten Aagaard Rasmussen, FOF

Udpeget: 2007

### **Undervisningsministeriets EU-Specialudvalg**

Annemarie Holm, DFS.

Udpeget: november 2012

## Repræsentant i internationale organisationer

### **European Association for the Education of Adults, EAEA**

Annemarie Holm, DFS.

Udpeget: november 2012

### **International Council for Adult Education, ICAE**

Annemarie Holm, DFS.

Udpeget: november 2012

## Internationale tillidsposter

### **Medlem af EAEA's bestyrelse**

Per Paludan Hansen. Valgt: 2008, genvalgt 2011, valgt som formand i 2013

### **Medlem af styregruppen for InfoNet Adult Education**

Michael Voss. Valgt: 2009

### **Medlem af NVL's Netværk for Validering**

Stine Hohwü-Christensen. Valgt: 2010

Randi Jensen var vikar under Stines barselsorlov

### **Medlem af Styrelsen for International Uddannelsesgodkendelsesudvalg for Livslang Læringsprogrammet**

Agnethe Nordentoft. Valgt: 2007



DFS er medlem af den europæiske organisation for voksenuddannelse, EAEA. DFS' formand, Per Paludan Hansen sidder i EAEA's bestyrelse og blev i 2011 valgt som 'vicepresident'.

## 4. Medlemsorganisationer (31/12 2013)

---

1. AOF Danmark  
Teglværksgade 27, 1. sal, 2100 København Ø  
41 88 77 70 – aof@aoof-danmark.dk – www.aof-danmark.dk
2. Atlantsammenslutningen  
Ryvangs Allé 1, 2100 København Ø  
39 27 19 44 – atlant@atlant.dk – www.atlant.dk
3. COOP  
Roskildevej 65, 2620 Albertslund  
4386 4386, formanden@coop.dk, www.coop.dk
4. Daghøjskoleforeningen  
Gammel Kongevej 39 G, 2.th., 1610 København V  
33 33 06 66 – foreningen@daghøjskoler.dk – www.daghøjskoler.dk
5. Dansk Amatør Orkesterforbund, DAO  
c/o Peter Hansen, Griegsvej 7, 4600 Køge  
info@daonet.dk – www.daonet.dk
6. Dansk Amatør Orkester Samvirke, DAOS  
Dina Gelfer-Jørgensen, Slangstrupvej 21, 1.th., 2200 København N  
tlf: 2425 7932 – formand@daos.dk – www.daos.dk
7. Dansk Kvindesamfund  
Niels Hemmingsensgade 10, 3.sal, 1153 København K  
33 15 78 37 – sekretariat@danskkvindesamfund.dk – www.danskkvindesamfund.dk
8. Dansk Oplysnings Forbund, DOF  
Løngangsstræde 25, 4.sal, 1468 København K  
70 20 60 20 – post@danskoplysning.dk – www.danskoplysning.dk
9. DATS, Landsforeningen for Dramatisk Virksomhed  
Jernbanegade 5, 6230 Rødekro  
74 65 11 03 – dats@dats.dk – www.dats.dk
10. Demokrati i Europa, Oplysningsforbundet DEO  
Nordkystvejen 2 F, 8961 Allingåbro  
70 26 36 66 – info@deo.dk – www.deo.dk
11. Efterskoleforeningen  
Vartov, Farvergade 27 H, 2. sal, 1463 København K  
33 12 86 80 – info@efterskoleforeningen.dk – www.efterskoleforeningen.dk
12. FN-forbundet  
Store Kongensgade 36, 4. th., 1264 København K  
33 46 46 90 – fnforbundet@fnforbundet.dk – www.fnforbundet.dk
13. Folk og Sikkerhed  
Nørre Voldgade 27A, 1358 København K  
33 14 79 00 – kontakt@folkogsikkerhed.dk – www.folkogsikkerhed.dk
14. Folkehøjskolernes Forening i Danmark  
Nytorv 7, 1450 København K  
33 36 40 40 – kontor@ffd.dk – www.ffd.dk
15. Folkekirkens Ungdomskor  
Maria Winther Jørgensen, Frederiksgade 78 C, 8000 Århus C  
21 79 35 31 – fuk@fuk.dk – www.fuk.dk
16. FOF  
Peder Skrams Gade 5, 1. sal, 1054 København K  
33 14 20 26 – info@fof.dk – www.fof.dk
17. Folkeuniversitetet  
Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M  
65 50 27 27 – sei@fu.dk – www.folkeuniversitetet.dk

- 
18. Folkevirke  
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal, 1153 København K  
33 32 83 11 – folkevirke@folkevirke.dk – www.folkevirke.dk
  19. Foreningen Norden  
Malmøgade 3, 2100 København Ø  
35 42 63 25 – landskontoret@foreningen-norden.dk  
www.foreningen-norden.dk
  20. Frie Fagskoler  
Vartov, Farvergade 27D, 3. sal, 1463 København K  
33 11 12 91 – hej@friefagskoler.dk – www.friefagskoler.dk
  21. Fritid og Samfund  
Skt. Nicolaus Gade 2, 8000 Århus C  
61 51 85 50 – fritid@fritid-samfund.dk – www.fritid-samfund.dk
  22. Grundtvigsk Forum  
Vartov, Farvergade 27, 1463 København K  
33 73 28 00 – vartov@vartov.dk – www.grundtvig.dk
  23. Grænseforeningen  
Peder Skrams Gade 5, 1022 København K  
33 11 30 63 – info@graenseforeningen.dk – www.graenseforeningen.dk
  24. Grøn Hverdag  
Karens Hus, Bispebjerg Bakke 8, 2400 København NV  
33 15 33 45 – mail@gronhverdag.dk – www.gronhverdag.dk
  25. Kvindernes U-landsudvalg  
Aldersrogade 6 G, st., 2100 København Ø  
33 15 78 70 – kulu@kulu.dk – www.kulu.dk
  26. LOF  
Skelmosevej 10, 2. sal, 2500 Valby  
33 21 86 80 – lof@lof.dk – www.lof.dk
  27. Mellemfolkeligt Samvirke  
Fælledvej 12, 2200 København N  
77 31 00 00 – ms@ms.dk – www.ms.dk
  28. NETOP  
Gammel Kongevej 39 G, 1.sal, 1610 København V  
33 93 00 96 – info@netoplys.dk – www.netoplys.dk
  29. Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis  
Ærtevej 120, Egense, 5700 Svendborg  
62 24 43 24 – eco-net@eco-net.dk – www.eco-net.dk
  30. Produktionsskoleforeningen  
Dæmningen 33, 2. tv., 7100 Vejle  
75 82 20 55 – psf@psf.nu – www.psf.nu
  31. Sammenslutningen af Lokalkiver  
Andkærvej 19, 7100 Vejle  
75 84 08 98 – sla@lokalarkiver.dk – www.danskearkiver.dk
  32. Sammenslutningen af Lokale Radio- og TV-stationer i Danmark  
Søndergade 12, 1. sal, Postboks 1221, 9100 Aalborg  
98 13 96 81 – slrtv@slrtv.dk – www.slrtv.dk
  33. Socialistisk Folkeoplysningsforbund  
Blegdamsvej 4B, 2200 København N  
35 35 84 64 – sfof@sfof.dk – www.sfof.dk
  34. Ungdomsskoleforeningen  
Rugårdsvej 9 B, 5000 Odense C  
66 14 91 49 – ung@ungdomsskoleforeningen.dk  
www.ungdomsskoleforeningen.dk

---

Partnerorganisationer til DFS i henhold til vedtægterne § 5.

(31/12 2013)

1. AFS Interkultur  
Nordre Fasanvej 111, 2000 Frederiksberg  
38 34 33 00 - afs.interkultur@afs.org - www.afs.dk
2. Amatørernes Kunst og Kultur Samråd  
Vartov, Farvergade 27 A, 2. sal, 1463 København K  
24 62 46 24 - akks@akks.dk - www.akks.dk
3. Danmarks Biblioteksforening  
Vartov, Farvergade 27D, 2. sal, 1463 København K  
33 25 09 35 - dbf@dbf.dk - www.dbf.dk
4. Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig  
Norderstrasse 59, D-24939 Flensburg  
+49 461 86970 - dcb@dcbib.dk - www.dcbib.dk
5. Den Frie Lærerskole  
Svendborgvej 15, Ollerup, 5762 Vester Skerninge  
62 24 10 66 - dfl@dfl-ollerup.dk - www.dfl-ollerup.dk
6. Komiteen for Sundhedsoplysning  
Classensgade 71, 5. sal, 2100 København Ø  
35 26 54 00 - kfs@sundkom.dk - www.sundhedsoplysning.dk
7. Kulturhusene i Danmark  
Farvergade 27D, 1463 København K  
3314 1200 - kulturhusene@kulturhusene.dk - www.kulturhusene.dk
8. Landsforeningen af Ungdomsskoleledere  
Frederiksborggade 5 A, 3. sal, 1360 København K  
33 93 21 19 - lu@lus.dk - www.lus.dk
9. Levende Hav  
Hemmedvej 59, Hemmed, 8585 Glesborg  
8638 6418 - knud@levende-hav.dk - www.levendehav.dk
10. Musisk Oplysnings Forbund  
Bakkevej 10a, 2830 Virum  
4541 1997 - musiskoplysningsforbund@webspeed.dk - www.mof-dk.dk
11. Tænk tanken DEA  
Fiolstræde 44, 1171 København K  
33 42 66 00 - dea@dea.nu - www.dea.nu

---

Medlemsorganisationerne  
med angivelse af antal delegerede pr. 1. januar 2014

|     |  |   |
|-----|--|---|
| 1.  | AOF Danmark  | 3 |
| 2.  | Atlantsammenslutningen                                 | 1 |
| 3.  | COOP   | 3 |
| 3.  | Daghøjskoleforeningen                                  | 2 |
| 4.  | Dansk Amatør Orkesterforbund                           | 1 |
| 5.  | Dansk Amatør Orkester Samvirke                         | 1 |
| 6.  | Dansk Kvindesamfund                                    | 1 |
| 7.  | Dansk Oplysnings Forbund - DOF                         | 3 |
| 8.  | DATS - landsforeningen for dramatisk virksomhed        | 3 |
| 9.  | Demokrati i Europa                                     | 1 |
| 10. | Efterskoleforeningen                                   | 3 |
| 12. | FN-Forbundet   | 1 |
| 13. | Folk og Sikkerhed                                      | 1 |
| 14. | Folkehøjskolernes Forening i Danmark                   | 3 |
| 15. | Folkekirkens Ungdomskor                                | 2 |
| 16. | Folkeligt Oplysnings Forbund - FOF                     | 3 |
| 17. | Folkeuniversitetet                                     | 3 |
| 18. | Folkevirke   | 1 |
| 19. | Foreningen Norden                                      | 3 |
| 20. | Frie Fagskoler   | 1 |
| 21. | Fritid og Samfund                                      | 1 |
| 22. | Grundtvigsk Forum                                      | 3 |
| 23. | Grænseforeningen                                       | 3 |
| 24. | Grøn Hverdag   | 1 |
| 25. | Kvindernes U-lands Udvalg                              | 1 |
| 26. | LOF  | 3 |
| 27. | Mellemfolkeligt Samvirke                               | 3 |
| 28. | Netværk for Oplysning - NETOP                          | 3 |
| 29. | Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis      | 1 |
| 30. | Produktionsskoleforeningen                             | 3 |
| 31. | Sammenslutningen af Lokalarkiver                       | 1 |
| 32. | Sammenslutningen af Lokale Radio- og TV-stationer i DK | 1 |
| 33. | Socialistisk Folkeoplysningsforbund                    | 1 |
| 34. | Ungdomsskoleforeningen                                 | 3 |

## 5. Vedtægter for Dansk Folkeoplysnings Samråd

### Navn

#### § 1

Navn: Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS).

stk. 2. DFS' hjemsted er København.

### Formål

#### § 2

DFS ser det som folkeoplysningens formål at bidrage til den enkeltes personlige dannelse og uddannelse, og at medvirke til sikring og udvikling af demokratiet. Folkeoplysningen skal gennem sine mangeartede folkeoplysende aktiviteter fremme borgernes medbestemmelse, medansvar og aktive engagement i samfundets udvikling. Folkeoplysningen skal medvirke til at sikre borgernes kendskab til rettigheder og pligter og medvirke til at øge borgernes almenviden og deltagelse i et samfund med frihed, ligestilling og demokrati.

Stk. 2. DFS arbejder for:

- at samle de landsorganisationer, der i formål og aktivitet kan tilslutte sig DFS' formål
- at støtte og udvikle det folkeoplysende arbejde, der kan rummes indenfor formålet
- at styrke samarbejde på tværs af medlemsorganisationerne
- at varetage folkeoplysningens fælles interesser overfor myndigheder, beslutningstagere etc.
- at fremme folkeoplysningens værdier i samfundet

stk. 3. Enhver medlemsorganisation bevarer sin fulde og hele selvstændighed, og DFS kan ikke anfægte de enkelte medlemsorganisationers uafhængighed

### Medlemmer

#### § 3

Som medlemsorganisationer kan optages landsdækkende organisationer, der har folkeoplysning som et hovedformål og en hovedaktivitet. Ved landsdækkende forstås at organisationen skal have lokal fysisk forankring og have folkeoplysende aktiviteter i alle landets 5 regioner.

Aktiviteterne skal være iværksat af landsorganisationen eller dennes lokale foreninger/institutioner. En medlemsorganisation skal have foreningsstruktur og suverænitet (egne vedtægter, eget budget og eget regnskab).

stk. 2. Udelukkede som medlemmer er: Interesseprægede organisationer, idrætslige organisationer og idébestemte ungdomsorganisationer, politiske partier, samt kommercielle organisationer. Paraplyorganisationer kan ikke opnå

medlemskab. De nærmere afgrænsninger og uddybninger vedr. medlemsskabsoptagelse fastsættes i en vedtagelse, der optages som bilag til vedtægterne.

stk. 3. Optagelse som sker pr. 1. januar, kan ske efter skriftlig henvendelse med dokumentation for opfyldelse af bestemmelserne jf. stk. 1, inden foregående års udgang. Repræsentantskabsmødet er besluttende om optagelse af medlemmer efter begrundet indstilling fra DFS' bestyrelse, med angivelse af kategori, jf. § 4, stk. 2.

stk. 4. Udmeldelse skal ske skriftligt med 1/2 års varsel til 1. januar.

stk. 5. En medlemsorganisation har pligt til at oplyse DFS om forhold i organisationens virksomhed eller struktur, der kan drage medlemskabet i tvivl (jf. stk. 1 og 2).

stk. 6. Drages en organisations medlemskab i tvivl, skal sagen forelægges førstkommande repræsentantskabsmøde til afgørelse efter indstilling fra bestyrelsen.

stk. 7. Repræsentantskabsmødet kan med 2/3 af de fremmødte delegeredes stemmer ekskludere en medlemsorganisation, der ikke overholder reglerne for medlemskab.

### Kontingent

#### § 4

DFS' medlemmer betaler et kontingent til DFS' virksomhed.

stk. 2. Kontingentet opkræves efter tre takster således:

- a. Store medlemsorganisationer (3 delegerede med hver 1 stemme).
- b. Mellemstore medlemsorganisationer (2 delegerede med hver 1 stemme).
- c. Små medlemsorganisationer (1 delegeret med 1 stemme).

Kategoriseringen og ændring af kategorisering godkendes af repræsentantskabet efter indstilling fra bestyrelsen.

stk. 3. DFS' forenings- og regnskabsår er 1. januar - 31. december.

stk. 4. Kontingent fastsættes årligt af repræsentantskabet for næste regnskabsår.

stk. 5. Kontingentet forfalder til betaling pr. 1. januar og skal være betalt inden 1. april, da medlemsrettighederne ellers bortfalder. Retten til at genopnå medlemsrettighederne uden en ny behandling af medlemskab (jf. § 3, stk. 3) ophører,



---

hvis medlemsorganisationen står i resistance for to kontingentperioder.

### **Andre organisationer m.v.**

#### **§ 5**

Bestyrelsen kan beslutte i DFS' arbejde at inddrage organisationer, der arbejder med folkeoplysning, men som ikke opfylder medlemskravene. Bestyrelsen kan tilbyde disse organisationer partnerstatus.

stk. 2. Bestyrelsen kan beslutte at inddrage institutioner, organisationer, enkeltpersoner eller erhvervsvirksomheder med tilknytning til folkeoplysning i DFS' arbejde. Bestyrelsen kan indgå samarbejdsaftaler o.lign. med disse aktører.

stk. 3. Bestyrelsen kan fastsætte nærmere regler og tilbud for forskellige former for tilknytning til DFS' arbejde, herunder betalingssatser.

### **Repræsentantskabet**

#### **§ 6**

Repræsentantskabet er DSF' øverste myndighed.

stk. 2. Der afholdes ordinært repræsentantskabsmøde hvert år i april måned.

stk. 3. Repræsentantskabet indkaldes af bestyrelsen med mindst 8 ugers varsel ved brev til medlemsorganisationerne med angivelse af foreløbig dagsorden.

stk. 4. Repræsentantskabets dagsorden skal mindst indeholde følgende punkter:

- a. Valg af dirigent.
- b. Valg af repræsentantskabsmødese-kretær.
- c. Valg af stemmetællere.
- d. Beretning.
- e. Regnskab.
- f. Fastsættelse af kontingent.
- g. Indkomne forslag.
- h. Valg.
- i. Eventuelt.

stk. 5. Forslag, der ønskes optaget på dagsordenen, skal være sekretariatet i hænde senest 4 uger før repræsentantskabsmødets afholdelse.

stk. 6. Medlemsorganisationerne skal senest 4 uger før repræsentantskabsmødet meddele sekretariatet navne på deres delegerede.

stk. 7. Endelig dagsorden bilagt eventuelt indkomne forslag, det reviderede regnskab, beretning og motiveret forslag til kontingent udsendes til medlemsorganisationerne senest 3 uger før repræsentantskabsmødets afholdelse.

stk. 8. Ekstraordinært repræsentantskabsmøde kan indkaldes med 2 ugers varsel og skal afholdes, såfremt mindst 20 pct. af medlemsorganisationerne kræver det med angivelse af motiveret dagsorden.

stk. 9. Repræsentantskabet består af delegerede udpeget af medlemsorganisationerne med respektive antal delegerede, jf. § 4, stk. 2. Repræsentantskabet er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af de delegerede er mødt frem.

stk. 10. Repræsentantskabets møder er i øvrigt åbent for andre repræsentanter fra medlemsorganisationerne og tilknyttede jf. § 5, samt gæster.

stk. 11. En medlemsorganisation er kun berettiget til at deltage i repræsentantskabet med delegerede, såfremt den har indbetalt kontingent til DFS i det regnskabsår, hvori repræsentantskabsmødet afholdes.

stk. 12. Bestyrelsen består af 10 medlemmer.

Stk. 12a. Herudover udpeges en repræsentant af og blandt sekretariatets medarbejdere. Medarbejderrepræsentanten er tilforordnet og deltager uden stemmeret. Medarbejderrepræsentanten deltager ikke i behandling af spørgsmål af personalemæssig karakter. Er medarbejderrepræsentanten forhindret i at deltage ved at bestyrelsesmøde, deltager en suppleant.

stk. 13. På det ordinære repræsentantskabsmøde vælges af og blandt de delegerede:  
- i ulige år: Formand samt 4 bestyrelsesmedlemmer.  
- i lige år: 5 bestyrelsesmedlemmer.

stk. 14. Bestyrelsesmedlemmernes valgperiode er 2 år, og alle valg har virkning fra repræsentantskabsmødet.

stk. 15. Ved varigt forfald i bestyrelsen udpeger den medlemsorganisation, hvorfra bestyrelsesmedlemmet var delegeret, et nyt bestyrelsesmedlem, som fungerer til førstkommende ordinære repræsentantskabsmøde, hvor der finder nyvalg sted.

stk. 16. På det ordinære repræsentantskabsmøde vælges af og blandt de delegerede:  
- i ulige år: 1 kritisk revisor for 2 år samt 1 kritisk revisorsuppleant for 2 år.  
- i lige år: 1 kritisk revisor for 2 år samt 1 kritisk revisorsuppleant for 2 år.  
Repræsentantskabet vælger årligt revisionselskab.

stk. 17. Såfremt en medlemsorganisation melder sig ud eller ophører med at eksistere, kan en person valgt som repræsentant fra denne organisation ikke længere besidde et tillidshverv i eller repræsentere Dansk Folkeoplysnings Samråd.

stk. 18. Alle valg og beslutninger sker ved simpelt stemmeflertal blandt de afgivne stemmer, dog ikke ved afstemning om eksklusion af en medlemsorganisation, jf. § 3, stk. 7, ved afstemning om vedtægtsændringer, jf. § 9, stk. 3 og ved afstemning om DFS' opløsning, jf. § 10, stk. 1. Blanke stemmer medregnes ikke.

stk. 19. Ved stemmelighed bortfalder forslaget, dog ikke ved omvalg, jf. stk. 20.

stk. 20. Såfremt der opstår stemmelighed ved valg, foretages omvalg blandt de personer, der har opnået stemmelighed. Såfremt der atter opstår stemmelighed afgøres valget ved lodtrækning.

stk. 21. Såfremt én delegeret ønsker skriftlig afstemning, skal denne ske skriftligt.

stk. 22. Der udarbejdes beslutningsreferat af repræsentantskabsmødet, som udsendes til medlemsorganisationer og tilknyttede, jf. § 5.

## **Bestyrelsen**

### **§ 7**

Bestyrelsen konstituerer sig med næstformand.

stk. 2. Hvis formanden har varigt forfald, indtræder næstformanden som formand. Bestyrelsen konstituerer sig herefter på ny.

stk. 3. Bestyrelsen er DFS' øverste myndighed mellem repræsentantskabsmøderne. Formanden tegner DFS, men tegningsretten kan delegeres.

stk. 4. Bestyrelsen kan antage lønnet medhjælp.

stk. 5. Bestyrelsen kan nedsætte udvalg i det omfang, den finder det nødvendigt. Bestyrelsen fastsætter udvalgets kommissorium og beføjelser. Bestyrelsen kan udpege udvalgets formand.

stk. 6. Bestyrelsen samles til møde på formandens foranledning, eller når mindst fire bestyrelsesmedlemmer kræver det med angivelse af motiveret dagsorden. I sidste tilfælde skal mødet afholdes senest 2 uger efter, at begæringen er fremsat.

stk. 7. Bestyrelsen er beslutningsdygtig,

når mindst fem bestyrelsesmedlemmer er til stede. Beslutningen træffes med simpelt stemmeflertal. Ved stemmelighed bortfalder forslaget.

stk. 8. Der udarbejdes beslutningsreferat af bestyrelsesmøderne.

stk. 9. DFS udreder udgifterne ved bestyrelsesarbejdet.

stk. 10. Udgifter ved deltagelse i DFS' arbejde ud over det i § 7, stk. 9 nævnte, udredes af de enkelte medlemsorganisationer, med mindre bestyrelsen beslutter andet.

stk. 11. Med de i denne paragraf fastsatte begrænsninger bestemmer bestyrelsen selv sin forretningsorden.

## **Sekretariatet**

### **§ 8**

Bestyrelsen ansætter og afskediger sekretariatslederen. Sekretariatslederen ansætter og afskediger sekretariatets øvrige personale.

stk. 2. Sekretariatslederen er ansvarlig over for bestyrelsen for sekretariatets virksomhed.

## **Vedtægtsændringer**

### **§ 9**

Nærværende vedtægter kan kun ændres af repræsentantskabet på et møde.

stk. 2. Forslag til vedtægtsændringer skal være bestyrelsen i hænde to måneder før afholdelsen af repræsentantskabsmødet. Forslag til vedtægtsændringer skal udsendes senest 8 uger før repræsentantskabsmødet.

stk. 3. Vedtagelse af vedtægtsændringer kræver mindst 2/3 flertal på repræsentantskabsmødet.

## **Opløsning**

### **§ 10**

DFS kan kun opløses efter vedtagelse på to på hinanden følgende repræsentantskabsmøder. På det første repræsentantskabsmøde, der skal indkaldes med mindst 8 ugers varsel, kræves mindst ¾ flertal, for at forslaget er vedtaget.

stk. 2. Såfremt der på et repræsentantskabsmøde måtte være flertal, jf. stk. 1, skal der mindst 4 uger og højst 12 uger efter denne beslutning indkaldes til et nyt repræsentantskabsmøde med mindst 3 ugers varsel. På dette repræsentantskabsmøde er forslaget om opløsning vedtaget, såfremt det opnår simpelt flertal blandt de afgivne stemmer. Der skal samtidig træffes beslutning om anvendelse og afvikling af DFS' eventu-



---

elle midler, som skal gå til formål, der styrker den frie folkeoplysning.

stk. 3. Bestyrelsen forestår DFS' likvidation.

### **Ikrafttræden**

§ 11

Vedtægterne træder i kraft pr. 12. april 2012.

Således vedtaget på repræsentantskabsmødet den 12. april 2012.

Per Paludan Hansen, Formand  
Troels Borring, Dirigent  
Trine Bendix Knudsen, Repræsentantskabsmødesekretær

### **Bilag 1 til Dansk Folkeoplysnings Samråds vedtægter.**

§ 1

Bilaget er en uddybning af hvilke typer medlemsorganisationer, der kan optages som medlemmer. Sigtet med bilaget er at adskille den uddybende fortolkning af medlemsdefinitionen fra selve vedtægten, for på den måde at fremtidssikre vedtægterne. Og samtidig at gøre det muligt at tilpasse fortolkningen af medlemsdefinitionen til den udvikling, der finder sted i foreningslivet og i "tidsånden", dvs. i de politiske og økonomiske rammebetingelser, uden at det kræver vedtægtsændringer. Vedtægterne står altid over bilaget. Fortolkninger kan ikke være i modstrid med vedtægterne.

§ 2

Udelukkede som medlemmer er:

Interesseprægede organisationer (som f.eks. fagforbund, lærer- og fagsammenlutninger og erhvervsorganisationer), idrætslige, faglige, sygdomsbekæmpende organisationer, patientforeninger, hobby- eller serviceorganisationer, idébestemte ungdomsorganisationer, politiske partier samt kommercielle organisationer.

stk. 2. Med interesseprægede forstås: Foreninger, hvor selve påvirkningen og interessevaretagelsen af foreningens sag står højere end ideen om oplysning, debat og demokratiengagement. Oplysning vil typisk være en del af virksomheden, men hovedvirksomheden er at fremme en bestemt sag.

§ 3

Paraplyorganisationer kan ikke opnå medlemskab. En paraplyorganisation forstås som en organisation, der som medlemmer har andre landsorganisationer, og hvis formål er at være fællesrepræsentation. En medlemsorganisations afdelinger/medlemsinstitutioner kan heller ikke være medlemmer.

§ 4

Bilaget vedtages og ændres af repræsentantskabet efter samme regler som gælder for vedtægtsændringer, jf. vedtægternes § 9. Bestyrelsen skal senest hvert 5. år fremlægge papiret til vedtagelse på repræsentantskabsmødet.

Bilaget træder i kraft pr. 1. januar 2007 og er senest godkendt i 2012.

## 6. Forretningsorden - repræsentantskabsmødet

---

§ 1

Samrådets repræsentantskabsmøder gennemføres i overensstemmelse med vedtægternes § 6.

§ 2

Ved simpelt stemmeflertal forstås flest stemmer af de afgivne stemmer, dvs. blanke stemmer medregnes ikke.

§ 3

Valg af dirigent. Valget forestås af Samrådets formand og sker efter reglerne om simpelt stemmeflertal, jf. § 2. Dirigentens rolle er at etablere talerlister samt at disponere debatterne på en måde der sikrer, at de får et logisk forløb. I øvrigt skal dirigenten tilse, at reglerne i § 12 overholdes.

§ 4

Valg af stemmetællere og repræsentantskabsmødesekretær. Dirigenten er bemyndiget til at foretage det nødvendige skøn over, hvem af de foreslåede, der vælges. Hvis en afstemning kan spares, må dirigenten godt fravige det foreslåede antal af stemmetællere.

§ 5

Beretning. Godkendelse af beretninger kræver simpelt stemmeflertal, jf. § 2. Evt. resolutioner og repræsentantskabsmødeudtalelser behandles under punktet om beretninger.

§ 6

Aflæggelse af regnskab. Der aflægges regnskab for Samrådets drift. Der stemmes om godkendelse af regnskabet. Ved afstemningen kræves simpelt stemmeflertal, jf. § 2.

## § 7

Forelæggelse af forslag til kontingent. Forslag stilles på baggrund af bestyrelsens vedtagne budget. Ved afstemning om kontingent anvendes simpelt stemmeflertal, jf. § 2.

## § 8

Forelæggelse af indkomne forslag. Dirigenten giver ordet til forslagsstilleren eller en repræsentant for forslagsstilleren, som kan give en mundtlig redegørelse for forslaget baggrund og intentioner. Afstemning om indkomne forslag sker ved anvendelse af simpelt stemmeflertal, jf. § 2.

## § 9

1. Valg af formand.
2. Valg af bestyrelsesmedlemmer.
3. Valg af kritisk revisor og kritisk revisorsuppleant.
4. Valg af revisionsselskab.

Der henvises til vedtægternes § 6. Såfremt der til et valg kun er stillet forslag om én kandidat, bortses fra denne bestemmelse, idet kandidaten erklæres for valgt uden afstemning.

## § 10

Eventuelt. Med mindre der foreligger en godkendelse af repræsentantskabet af, at resolutionsforslag og/eller repræsentantskabsmødeudtalelser kan færdigbehandles under dette punkt, giver dagsordenpunktet ikke anledning til nogen handling, der er bindende for Samrådet.

## § 11

Afslutning af repræsentantskabsmødet. Repræsentantskabsmødet afsluttes af Samrådets formand.

## § 12

Regler om tildeling af ordet. Enhver, der begærer ordet, gør dette gældende over for dirigenten ved til denne at aflevere meddelelse med sit navn, medlemsorganisation og evt. emne. De enkelte mødedeltagere tildeles ordet i den rækkefølge, som indtegningen og rækkefølgen af emner tilsiger. Enhver kan få ordet til forretningsordenen uden om den etablerede talerliste.

Ordet til forretningsordenen kan tildeles i følgende tilfælde:

- for at stille forslag om dirigentens afsættelse,
- for at stille forslag om afslutning af debatten,
- for at stille forslag om afstemning,
- for at stille forslag om nedsættelse af udvalg,
- for at stille forslag om udsættelse af en sag,
- for at stille forslag om at gå videre til næste punkt på dagsordenen,

- for at stille forslag om at taletiden begrænses,
- for at stille forslag om, at repræsentantskabsmødet suspenderes for en bestemt periode/tid.

Forslag til forretningsordenen skal uforøvet stilles til afstemning. Ved afstemningen anvendes simpelt stemmeflertal, jf. § 2. Såfremt ordet til forretningsordenen anvendes til andet end de ovenfor nævnte formål, fratager dirigenten taleren ordet, og han/hun indgår i den etablerede talerliste. Under talerrækken kan dirigenten tildele ordet for en kort bemærkning, der enten kan være formet som en berigtigelse eller en replik. Ved ethvert debatpunkts afslutning giver dirigenten forslagsstilleren lejlighed til en afsluttende bemærkning, inden forsamlingen forlader punktet eller går over til afstemning.

## § 13

Regler om valg af personer. Ved stemmeafgivelse skal der anføres kandidatnavne i et antal svarende til antal ledige poster, i modsat fald erklæres stemmesedlen for ugyldig.

## § 14

Regler om repræsentantskabsmødets offentlighed. Repræsentantskabsmødet kan, efter indstilling fra bestyrelsen, beslutte at der kan indbydes gæster til overværelse af mødet. Under begrebet gæster henregnes også repræsentanter for pressen.

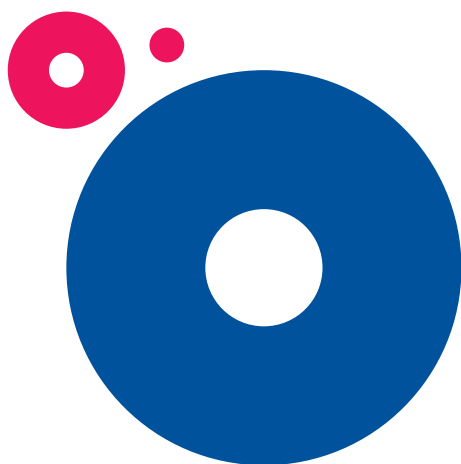
## § 15

Regler om stemmeret og taleret. I henhold til vedtægterne § 6, stk. 9, har alle delegerede fra medlemsorganisationer taleret og stemmeret. Tilknyttede organisationer jf. vedtægterne § 5 har taleret.

Således vedtaget på repræsentantskabsmødet den 12. april 2005.

Eva Møller, Formand  
Peter Jon Larsen, Dirigent  
Christel Schaldemose, Repræsentantskabsmødesekretær





# Dansk Folkeoplysnings Samråd